

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

งานออกแบบสื่อมัลติมีเดียสำหรับคอมพิวเตอร์
ในหัวเรื่อง " ห้างเสื้อกรุงสยาม"
MULTIMEDIA CD-ROM FOR COMPUTER
"BOUTIQUE OF SIAM"

นางสาวอภิรดา วราชูน
Ms. Apirada Warashoon

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....41252
วัน, เดือน, ปี 10 ส.ค. 2545

b.....
i.....

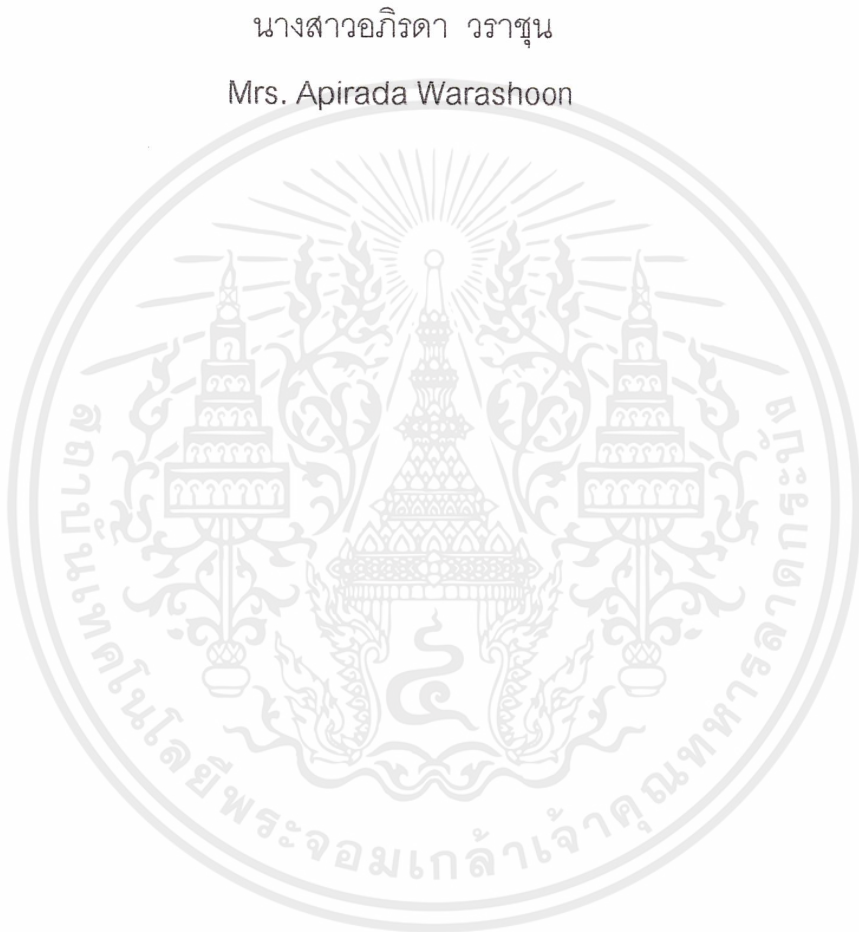
ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาศิลปะศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง ที่ 11/2543

งานออกแบบสื่อมัลติมีเดียสำหรับคอมพิวเตอร์
ในหัวเรื่อง “ ห้างเสื้อกรุงเทพฯ ”
MULTIMEDIA CD-ROM FOR COMPUTER
“BOUTIQUE OF SIAM”

โดย

นางสาวอภิรดา วราชูน
Mrs. Apirada Warashoon

วันที่ 1 ธ.ย. 44

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์- จิระพงษ์ ภูมิจิตกร

วันที่ 1 ธ.ย. 44

หัวหน้าภาควิชาศิลปะ- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิระพงษ์ ภูมิจิตกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อโครงการ	งานออกแบบสื่อมัลติมีเดียซีดีรอมในหัวเรื่อง ห้างเสื้อกรุงเทพมหานคร MULTIMEDIA CD-ROM “ BOUTIQUE OF SAIM”
ชื่อ	นางสาวอภิรดา วราชน
สาขา	วิชานิตศิลป์ ภาควิชานิตศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิระพงษ์ ภูมิจิต
ปีการศึกษา	2543

บทคัดย่อ

เนื่องจากมัลติมีเดียคอมพิวเตอร์เป็นสื่อใหม่เนื้อหาที่น่าสนใจก็มักมาในรูปแบบของเว็บไซต์หรือซีดีรอม ซึ่งนับเป็นสื่อที่เป็นที่นิยมมากที่สุด การแต่งกายของไทยเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมเพื่อการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมของไทย และการที่จัดวางเรื่องราวเกี่ยวกับการแต่งกายของไทยลงในรูปแบบของซีดีรอม ก็เพื่อที่จะให้ชนรุ่นใหม่ที่ยอมรับใช้คอมพิวเตอร์และสนใจที่จะศึกษาประวัติศาสตร์ของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของไทยได้ศึกษาลักษณะการแต่งกายของไทย แม้ว่าจะไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด แต่ก็สามารถทำให้ผู้ชมที่รับชมสามารถเข้าใจในข้อมูลได้พอสมควรด้วยความสนใจด้านคอมพิวเตอร์ประกอบกับมีความสนใจเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายจึงได้ศึกษาและจัดทำเป็นศิลปนิพนธ์ขึ้น หนังสือฉบับนี้จะกล่าวในส่วนต่อไป

วิธีการค้นคว้า

เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การแต่งกายของไทยและฝึกฝนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ข้าพเจ้าได้ทำการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ศึกษาประวัติศาสตร์การแต่งกายของไทยตั้งแต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบัน
2. ศึกษา ฝึกฝนและทดลองการเขียนมัลติมีเดียด้วยโปรแกรม FLASH4
3. ศึกษาถึงลักษณะการจัดวางหน้าของมัลติมีเดียในลักษณะWEB และCD-ROM ให้มีความน่าสนใจ

สรุปผล

ผลงานสำเร็จสามารถนำมาใช้เป็นCD- ROM ให้ข้อมูลพอสมควรเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย สามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจเกี่ยวกับการแต่งกายของไทยในยุครัตนโกสินทร์

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากการทำงานของโปรแกรม CD-ROM มีความคล้ายคลึงกันกับสื่อ WEBSITE ในการทำงานจึงจำเป็นต้องศึกษาทั้งสองสิ่งไปพร้อมกัน
2. การศึกษาเครื่องแต่งกายทำให้คนเราเข้าใจลักษณะการดำเนินชีวิตของคนในยุคสมัยที่ต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ

คณาจารย์ภาควิชาศิลปะศิลป์

ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ข้าพเจ้ามาตลอด 4 ปีเต็ม

ครอบครัวของข้าพเจ้า

ที่เป็นกำลังใจให้ในยามที่ข้าพเจ้าท้อแท้

เพื่อนๆ รุ่นพี่ และรุ่นน้องทุกคน

ที่ช่วยเติมเต็มชีวิตของข้าพเจ้าและเป็นกำลังใจให้เสมอมา

อภิรดา วราชุน

ค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

เนื่องจากคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกในการทำงานได้สารพัดประโยชน์ ทั้งชมภาพ ภาพยนตร์ เสียงดนตรี ภาพเคลื่อนไหว หรือแม้แต่ข้อความ จึงถือได้ว่า คอมพิวเตอร์เป็นสื่อมัลติมีเดียที่ใช้สื่อสารได้ทั่วโลก การออกแบบสื่อให้มีความน่าสนใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะดึงดูดผู้รับชมให้คล้อยตามและสนใจในการรับรู้ข่าวสารดังกล่าว โดยการออกแบบที่เน้นความเรียบง่าย ชัดเจนเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านมากที่สุด

การออกแบบสื่อมัลติมีเดียในหัวข้อเรื่องห้องเสื้อกรุงสยาม จึงเป็นการออกแบบสื่อที่ใช้สำหรับงาน CD-ROM เป็นการเผยแพร่และส่งเสริมวัฒนธรรมการแต่งกายของไทย เหมาะสำหรับผู้สนใจทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมสาร.....	ค
คำนำ.....	ง
สารบัญ.....	จ
บทที่	
1. บทนำ	
- ความเป็นมาของโครงการ.....	1
2. ประวัติศาสตร์การแต่งกาย	
- ประวัติศาสตร์การแต่งกายในสมัยรัตนโกสินทร์.....	5
- รัชกาลที่4.....	7
- รัชกาลที่5.....	9
- รัชกาลที่6.....	11
- รัชกาลที่7-8.....	12
- รัชกาลที่9.....	15
- การแต่งกายของสตรีไทย.....	20
3. การออกแบบโครงร่างมัดตีมีเดีย	
- ขั้นตอนในการออกแบบข้อมูล.....	24
4. การออกแบบกราฟฟิก	
- การวางนาวิเกชั่น.....	27
-สรุปผล.....	28
ภาคผนวก	
- พื้นฐานการใช้โปรแกรม FLASH 4.....	31
บรรณานุกรม	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ

สื่อทางคอมพิวเตอร์เป็นสื่อใหม่ที่ได้รับการนิยมน้อยกว่าร้อยละ 60 ของประชากร จะต้องเคยได้ยินหรือเคยสัมผัสการใช้คอมพิวเตอร์มาแล้วทั้งสิ้น ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้ว ครอบครัวชนชั้นกลางระดับล่างจนถึงระดับสูงจะต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ประจำบ้านอย่างน้อยครัวเรือนละเครื่อง จึงแสดงให้เห็นความสำคัญของการใช้คอมพิวเตอร์ที่มีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของคนเราประการหนึ่ง

เนื่องด้วยคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่อเนกประสงค์ยิ่ง กล่าวคือแต่เดิม เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเพียงเครื่องประมวลผลในเชิงพานิชเท่านั้น แต่ในปัจจุบัน จากความสามารถทางเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้น ทำให้มนุษย์สามารถประดิษฐ์เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่สามารถจะใช้ร่วมกับคอมพิวเตอร์ได้ อาทิ เครื่องพิมพ์ เครื่องสแกนเนอร์ กล้องดิจิตอล โมเด็ม ฯลฯ จึงส่งเสริมให้ประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นหลากหลายยิ่งขึ้น คือ สามารถเป็นเครื่องพิมพ์ดีด ถ่ายสำเนา เป็นวิทยุฟังเพลง เก็บข้อมูล เครื่องเล่นเกม สตรีมมิ่ง หรือแม้กระทั่งเป็นประตูสู่การสื่อสารทั่วโลกหรือที่เรียกว่า INTERNET

การที่จะสื่อสารกับคนทั่วโลกหรือแม้แต่คนที่ใช้ภาษาเดียวกันผ่านทางสื่อคอมพิวเตอร์ซึ่งนอกจากจะทำให้คนรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็วแล้ว ยังเป็นการเผยแพร่สื่อที่ลงสู่กลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี

การแต่งกายถือได้ว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงอารยธรรมและเอกลักษณ์ประจำชาติที่น่าภาคภูมิใจยิ่ง เครื่องแต่งกายของไทยเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจสำหรับคนไทยทุกคน เพราะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นชาติเอกราช และความเป็นเอกลักษณ์ประจำที่หาไม่ได้จากชาติอื่น ซึ่งจากประวัติศาสตร์อันยาวนานของไทยนั้นก่อให้เกิดการวิวัฒนาการของการแต่งกายนับเนื่องมาจากอดีต จนถึงปัจจุบัน

เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีการแต่งกายของไทย จึงได้จัดทำเป็นโครงการมัลติมีเดียโดยให้หัวข้อว่า ห่องเสื้อกรุงสยาม เพื่อเป็นข้อมูลการแต่งกายของไทยเฉพาะสมัยรัตนโกสินทร์ถึงปัจจุบัน เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจไว้ศึกษาและชมภาพความเป็นมาของเครื่องแต่งกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ประวัติศาสตร์การแต่งกาย

สาเหตุที่มนุษย์มีเครื่องแต่งกาย

1. ในการศึกษาประวัติเครื่องแต่งกายนี้

- รู้สาเหตุและที่มาของเครื่องแต่งกาย
- เป็นคนที่ทันสมัยทันสมัย
- นำมาเปรียบเทียบ และเปลี่ยนเป็นแบบอื่นที่ต้องการให้ทันสมัย

2. เหตุใดมนุษย์จึงต้องการเครื่องแต่งกาย

- ปกปิดร่างกาย
- ป้องกันความร้อน หนาว และสภาพดินฟ้าอากาศ
- ป้องกันสัตว์และแมลง

ในขั้นต่อมา ต้องการเพิ่มขึ้น คือ

- ความเป็นสง่า
- ความสวยงาม
- ประเพณีนิยม
- ความดึงดูดในเพศตรงข้าม

3. เพราะเหตุใดมนุษย์จึงต้องแต่งกายต่างกัน

3.1 สภาพดินฟ้าอากาศ

ประเทศที่อยู่ในภูมิอากาศแถบเส้น อาร์คติก การป้องกันตัวจากสภาพอากาศ จึงแบ่งออกเป็นเหตุใหญ่ในการแต่งกายของมนุษย์ซึ่งในแต่ละสภาพอากาศนั้น บางทีก็ไม่ได้ทำให้มนุษย์เข้าใจได้ว่า หนึ่งสัตว์ซึ่งทำให้สัตว์มีชีวิตอยู่ในอากาศเช่นนั้น จะสามารถช่วยมนุษย์ให้มีชีวิตอยู่รอด อย่างไรก็ตามในพื้นที่ซึ่งมีภูมิอากาศหลายแบบ มิได้สะท้อนให้เห็นถึงการป้องกันเสมอไป เช่นภูมิภาคที่มีอากาศร้อนจัด แถบทะเลทรายพวกที่เร่ร่อน ต้องเดินทางในทะเลทราย จะสวมเสื้อผ้าใยพิเศษซึ่งทำจากฝ้าย

ในบางกรณีมนุษย์บางพวก เช่น คนป่าที่อยู่ในแถบตอนกลางของทวีปออสเตรเลีย อากาศ 125-17 และต่ำกว่า 0 เขาก็มีชีวิตอยู่ได้ โดยความสามารถของร่างกายที่ปรับตัวให้เข้ากับอุณหภูมิ ป้องกันแสงอาทิตย์ ใช้คอปเคลือบป้องกันความหนาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชาวอินเดียในอเมริกาใต้ ใช้หนังสัตว์ป้องกันในหน้าหนาวเท่านั้น พอหิมะละลายขนเหล่านี้ก็จะไม่สวมอะไรเลย ชาลล์ ดาร์วิน นักธรรมชาติวิทยา จึงแนะนำให้ผ้าสีแดงแก่เขา แต่ก็ไม่สามารถใช้ได้เป็น จึงเพียงแต่ฉีกเป็นแถบ ไปพันคอ ตะโพกและขอเท้า

3.2 ศัตรูทางธรรมชาติ

ประเทศในแถบร้อน มักจะได้รับทรมานจากพวกสัตว์ต่างๆ และแมลง เขาจึงหาวิธีโดยพอกร่างกายไว้ด้วยโคลน กระจงหรือทำด้วยหญ้า อย่างไรก็ตาม กระจงหญ้าที่เขาคิดว่าจะป้องกันแมลงก็กลับกลายเป็นที่เก็บแมลงมากกว่า พวก อูหนู หรือ Aino ไอนุ ชาวพื้นเมืองของญี่ปุ่น รู้จักใช้กางเกงขาวเพื่อป้องกันสัตว์และแมลงได้

3.3 สภาพกิจการงานและอาชีพที่ทำ

หนังสัตว์หรือเถาวัลย์ที่เต็มไปด้วยใบไม้ไผ่บ้าง บางทีก็ใช้ป้องกันอันตรายจากภายนอก เช่น การเดินป่าเพื่อหาอาหาร มนุษย์ก็ใช้หนังสัตว์หรือใบไม้เพื่อป้องกันการถูกหนามเกี่ยว และสัตว์กัดต่อยต่อมาก็เจริญขึ้นสามารถเอาใจจากต้น แฟล็กซ์ (Flax) มาทอเป็นผืนผ้าที่รู้จักกันดีว่า ผ้าลินิน ความเจริญทางด้านวิทยาการเพิ่มขึ้น ผ้าที่ผลิตก็มีเพิ่มขึ้นมากมายหลายชนิด ศตวรรษที่ 19 ปริมาณเสื้อผ้ามีวิวัฒนาการมากขึ้น มีผู้คิดประดิษฐ์เสื้อผ้าพิเศษ ซึ่งตรงกับความต้องการของผู้สวมใส่

จากอันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานนี้ ทำให้ความต้องการของมนุษย์ในด้านเสื้อผ้าเพิ่มขึ้น จนปัจจุบันนี้เสื้อผ้าที่ผลิตขึ้นมานั้นได้มีการปรับปรุงตกแต่งเป็นพิเศษ ในแต่ละอาชีพการงาน เช่น การตกแต่งให้ทนต่อสารเคมีต่างๆ ทนต่อพิษ ทนต่อการซักไม่เป็นลื้อไฟฟ้า ไม่ดูดซึมน้ำและไม่นำความร้อน เป็นต้น

3.4 ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม

เมื่อมนุษย์มีสติปัญญามากขึ้น มีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ก็จำเป็นต้องมีระเบียบ และกฎเกณฑ์ในอันที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การปฏิบัติสืบต่อกันมาเมื่อจึงได้กลายเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมในที่สุด

ในสมัยโบราณ มนุษย์ต้องการฉลองประเพณีสำคัญๆ เช่น การเกิด เริ่มโต การตาย การเก็บเกี่ยว ซึ่งในงานนี้เขาก็จะแต่งตัวประดับ ประดารา่างกายด้วยเครื่องประดับต่างๆ เช่น ขนนก หนังสัตว์ และทาสีตามร่างกาย การสัก การเจาะ บางครั้งก็ทำลวดลายส่วนต่างๆ ของร่างกาย ส่วนมากจะเป็นชนพื้นเมืองที่อยู่ลึกเข้าไป ยังไม่เจริญ

การทาสีร่างกาย แม้จะไม่ทำให้ร่างกายบาดเจ็บ เป็นการประดับที่ถาวรถือเป็นการประดับร่างกายอย่างหนึ่ง เอาความคิดเหล่านี้มาประยุกต์ให้เข้ากับโลกปัจจุบันโดยผลิตเป็นเครื่องสำอางค์ชนิดต่างๆ ดั่งที่นิยมใช้กันอยู่ทุกวันนี้ เช่น ลิปสติก อายแชโดว์ ฯลฯ เป็นต้น

การสัก เป็นการทำให้ร่างกายเจ็บปวดเพียงเล็กน้อย หากแต่รอยสักนี้จะอยู่ได้นาน และเมื่อสักแล้วก็ใช้สีพ่นเข้าผิวหนังเป็นสีต่างๆ ซึ่งเป็นศิลปะในสมัยอียิปต์โบราณ

ด้วยเหตุที่การแต่งกายของมนุษย์เรามีผิดแผกออกไปแล้วแต่สภาพของสิ่งแวดล้อม และความจำเป็นนี้เอง เมื่อนำมารวบรวมเข้าจึงกลายเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมในการแต่งกายของแต่ละชนชาติ ในที่สุด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 ศาสนา

ศาสนามีบทบาทในการแต่งกายเช่นกัน เช่น “สงครามครูเสด” เป็นสงครามที่ยืดเยื้อมานานกว่า 100 ปี มีการรบพุ่งกันตลอดเวลา การปะทะตัวต่อตัวและกินเวลานานมาก ความสัมพันธ์ระหว่างชาติก็เกิดขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน และเมื่อเหตุการณ์สงบลงผลจากสงครามทำให้ทรัพยากรต่างๆ สูญเสียไปมาก ทางประวัติศาสตร์จึงเรียกยุโรปสมัยนั้นว่า “สมัยมืด” คือ วัฒนธรรมต่างๆ ศิลปะ วิชาการ ตลอดจนความเจริญในด้านต่างๆ ก็ปิดเงียบลง มาเฟื่องฟูอีกครั้งหนึ่งในสมัยศตวรรษที่ 16 วิวัฒนาการ การแต่งกายจะเฟื่องฟูมากในสมัยนี้

3.6 ความต้องการดึงดูดใจในเพศตรงข้าม

เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มนุษย์มีความต้องการแต่งตัวต่างกัน เช่น เราเริ่มเข้าวัยรุ่นหนุ่มสาว มีความสมบูรณ์ทางเพศ เป็นธรรมชาติที่ต้องการทำให้ตัวเองเป็นที่ดึงดูดใจแก่เพศตรงข้าม การแต่งกายดีขึ้น รู้จักสวยและงาม นักออกแบบเสื้อผ้าที่มีชื่อเสียงต่างๆ เกิดขึ้น ได้พยายามออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายให้เหมาะสมกับลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามระเบียบของสังคม และเศรษฐกิจ

3.7 สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

ในแต่ละสภาพของสังคมนั้นย่อมไม่เหมือนกัน สภาพของเศรษฐกิจจะควบคู่กันไปด้วย ในการที่มนุษย์เรามีการแต่งกายที่ต่างๆ ไปนั้น สภาพของสังคมและเศรษฐกิจ ก็เข้ามามีบทบาทด้วยเช่นกัน ซึ่งแต่ลักษณะจะบ่งชี้ว่าผู้แต่งอยู่ในฐานะระดับอย่างไร และยังบ่งถึงสภาพสังคมของเขาเหล่านั้นด้วย

จากมูลเหตุเหล่านี้พอจะเป็นสาเหตุได้ว่า ทำไมมนุษย์จึงมีการแต่งกายที่ต่างกัน และเครื่องนุ่งห่มในสมัยแรกเริ่มมีลักษณะอย่างไร ใช้อะไรทำ และห่อหุ้มร่างกายโดยวิธีใด

ในบรรดาชาติต่างๆ ที่มีความเจริญและวัฒนธรรมสูง และเป็นต้นฉบับของการแต่งกาย คือ ชนชาติอียิปต์ มีความเจริญประมาณ 2,000 ปีก่อน ค.ศ. 525 ชนชาติที่ 2 รองมาจากอียิปต์ก็คือ กรีก และต่อมาคือโรมัน ต่อจากนั้นก็มีการแต่งกายต่างๆ เข้ามามีบทบาทในการแต่งกายมากทำให้การแต่งกายเปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการของโลก ซึ่งสามารถรวบรวมไว้ได้ดังจะกล่าวต่อไป

ประวัติศาสตร์การแต่งกายในสมัยรัตนโกสินทร์

คนไทยกับต่างชาติได้มีสัมพัทธ์ไมตรีกันมาก โดยเฉพาะเครื่องแต่งกายสมัยร.4 เป็นระยะแรกที่อังกฤษเข้ามาติดต่อกับไทย ในสมัยรัชกาลที่5 เป็นสมัยที่ไทยรับวัฒนธรรมฝรั่งเต็มที่ ทรงเสด็จประพาสยุโรป ทรงเครื่องแบบฝรั่ง เจ้านายคุณหญิงก็เช่นกัน ในสมัยรัชกาลที่6 ทรงศึกษาต่างประเทศตั้งแต่ทรงพระเยาว์ พระองค์ทรงพยายามทำให้บ้านเมืองไทยเจริญขึ้นในด้านการปกครองบริหารแผ่นดิน ซึ่งคนไทยในสมัยนั้นยังตามไม่ทัน ในต้นรัชกาลผู้หญิงนุ่งผ้าม่วงคล้ายรัชกาลที่5 แต่งผมเป็นผมมวย ผมเป็นคลื่นๆ นุ่งผ้าซิ่น เป็นแพซิ่น กระโปรงแคบ ผู้หญิงที่รับบรรดาศักดิ์ เป็นคุณหญิงจะได้รับพระราชทานแพร ซึ่งเป็นเครื่องหมายบอกยศ ไม่ใช่เพื่อสวยงาม

เมื่อสิ้นรัชกาลที่6 รัชกาลที่7 ทรงเสวยราชต่อ พ.ศ.2461-2475 มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบรัฐธรรมนูญ มีนายกเป็นฝ่ายบริหาร รัชกาลที่7 ทรงสละราชสมบัติ รัชกาลที่8 ทรงขึ้นครองราชย์ มีเหตุการณ์ทำให้หญิงเปลี่ยนไป พ.ศ.2489 เกิดสงครามโลกขึ้น(ระหว่าง เยอรมัน กับฝรั่งเศส) อนุสาวรีย์ที่เป็นอนุสรณ์ ในสงครามโลกครั้งที่1 อนุสาวรีย์ทหารอาสา

หลังสงครามโลกครั้งที่2 หญิงไทยแต่งชุดฝรั่ง คือ มีหมวก ถุงมือ ถุงเท้า เพื่อเป็นการเบนจุดสนใจ ไปยังด้านการแต่งกายมากกว่าการเมือง ต่อมาญี่ปุ่นแพ้สงครามจึงเลิกสวมหมวก และแต่งตัวตามสบาย เมื่อถึงสมัยรัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินประเทศต่างๆ ครั้งแรกเสด็จตะวันออก นุ่งผ้าซิ่นป้าย เสื้อพระราชนิยมนุ่งชุดไทย ทรงมงกุฎแบบไทยไม่เหมือนฝรั่ง เครื่องประดับไม่มาก แพซิ่นผู้ชายคือ “ซาฟารี” ใส่เสื้อราชประแตน “Raja-Pattern” นุ่งผ้าม่วง เมื่อเปลี่ยนการปกครอง 2475 ซึ่งเปลี่ยนเป็นชุดสากลปัจจุบัน การแต่งกายของสตรีได้วิวัฒนาการ ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง แสดงลักษณะความเป็นไทยออกมามากขึ้น

รัชกาลที่ 1-3 สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น(พ.ศ. 2310 – 2394)

หญิง นุ่งผ้าจีบห่มสะไบเฉียง เหมือนอย่างอยุธยา ผมยังติดไว้เชิงสั้นอยู่
ชาย มีแบบ “ราชประแตน” ชาวบ้านจะไม่สวมเสื้อ
ผม หญิงไว้ผมเปีย ปล่อยจอนที่ข้างหูยาวลงมา

มีการฟื้นฟูประเพณีที่สำคัญคือ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก อันเป็นประเพณีที่สำคัญยิ่ง คู่กับระบอบการปกครอง ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตามราชประเพณีถือกันว่าเมื่อ พระมหากษัตริย์ขึ้นครองราชบัลลังก์ ยังไม่ถือว่าทรงเป็นพระมหากษัตริย์โดยสมบูรณ์จนกว่า จะได้มีการกระทำพิธีบรมราชาภิเษก สมัยกรุงศรีอยุธยาคงจะมีระเบียบการประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกอยู่แล้วแต่ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่นอน สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ก็ทรงจะได้กระทำพระราชพิธีอันนี้ แต่ก็ไม่มีรายละเอียดเช่นกัน เท่าที่ปรากฏหลักฐานไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แน่นอนคือ พระราชพิธีบรมราชาภิเษกที่รัชกาลที่ 1 ได้โปรดให้ทำขึ้นเป็นแบบแผนประเพณีสืบต่อมา ซึ่งขั้นต้นโปรดกระทำแต่เพียงโดยย่อ เพราะยังทรงจุดบ้านเมืองไม่เรียบร้อย

การแต่งกายของกษัตริย์ ได้ทรงเครื่องต้น ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก โปรดให้ข้าราชการผู้ใหญ่ที่เคยรู้แบบแผนราชประเพณีแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ช่วยกันร่างระเบียบพระราชพิธีถวาย แล้วจึงโปรดเกล้าให้จัดตั้งพระราชพิธีขึ้นใหม่

ในด้านวัฒนธรรมการแต่งกาย ยึดตามแบบกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย สตรีในราชสำนักนิยมนุ่งผ้ายกห่มสะไบด้วยผ้าแพร ผู้หญิงชาวบ้านนุ่งผ้าถุงหรือโจงกระเบน

ส่วนผู้ชายนุ่ง ผ้าม่วงโจงกระเบน เสื้อคอปิดผ่าอกแขนยาว เด็กไทยทั้งชายหญิงไว้ผมจุก จนอายุ 11 หรือ 13 ปีจึงทำพิธีโกนจุก

ผู้ชายไว้ผมทรงมหาดไทยชาวบ้านเรียกกันว่า ทรงรังแจว คือโกนผมรอบศีรษะไว้ผมตรงกลางศีรษะยาวราว 4 เซนติเมตร ส่วนผู้หญิงไว้ผมปึกคือไว้ผมยาวเฉพาะตรงกลางศีรษะ ทำนองเดียวกับผมทรงมหาดไทยของผู้ชาย และไว้ผมเป็นพู่ที่ริมหูทั้งสองข้าง สำหรับห้อยดอกไม้ เรียกว่า “ผมพืด”

ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ประชาชนส่วนใหญ่มัคงยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ได้เคยปฏิบัติมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา วัฒนธรรมนี้เป็นสถาบันสำคัญประจำหมู่บ้าน เป็นศูนย์รวมการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนาและสังคม ที่สำคัญในชีวิตประจำวันของคนไทยทุกชั้น ความสัมพันธ์ระหว่างพระสงฆ์และประชาชน เป็นไปอย่างใกล้ชิด พระสงฆ์เป็นผู้บรมสั่งสอนให้แก่กุลบุตร เป็นผู้สืบพระพุทธศาสนาเป็นที่เคารพนับถือและเป็นผู้นำทางจิตใจ ของชุมชน สามารถเรียกร้องให้ประชาชนร่วมมือกันทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์ได้เป็นอย่างดี เช่น ซ่อมแซมพระอาราม สร้างสะพาน ขุดบ่อน้ำ

สถาบันพระพุทธศาสนาจึงเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวประชาชน ให้มีความสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีจิตใจโอบอ้อมอารี สังคมไทยส่วนใหญ่ เป็นลักษณะสังคมชนบท ครอบครัวมีขนาดใหญ่ สมาชิกของครอบครัวอยู่รวมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว เป็นไปตามหลักอาวุโส มีความพอใจสภาพชีวิตความเป็นอยู่ อย่างง่าย ๆ สะดวกสบาย ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม และมีจิตศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแน่นแฟ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 4

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2394-2411

ระยะเวลา 27 ปี ที่สมเด็จพระเจ้าฟ้ามงกุฎทรงผนวชขึ้นครองราชย์ (พ.ศ. 2367-2394) นอกจากทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เคร่งครัดแล้วยังอุทิศเวลาทั้งหมด กับการศึกษาหาความรู้อย่างจริงจัง เริ่มศึกษาภาษาอังกฤษ กับนักสอนศาสนาอเมริกันเพื่อนำไปสู่การศึกษาวิทยาการตะวันตกแขนงต่างๆ คบค้ากับชาวต่างชาติมากขึ้น และทรงศึกษาสถานการณ์ของโลก จากหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศที่ส่งมาจากฮ่องกง สิงคโปร์ อีกด้วย ทำให้ทรงเล็งเห็นความจำเป็นสองประการคือ

- 1 วิทยาการและความเจริญตามแบบตะวันตก มีประโยชน์และจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับอนาคต
- 2 ลัทธิจักรวรรดินิยม ที่กำลังแผ่ขยายมายังประเทศใกล้เคียง และในทวีปเอเชีย เป็นบทเรียนเตือนให้ประเทศไทยตระหนักว่า ถึงเวลาแล้วที่ไทยต้องยอมรับอิทธิพลของอารยธรรมตะวันตก ปรับปรุงให้ประเทศทันสมัย จึงจะดำรงความเป็นเอกราชของชาติไว้ได้

ให้ข้าราชการสวมเสื้อเข้าเฝ้า เป็นการเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมเก่า ไม่นิยมสวมเสื้อ แม้แต่เวลาเข้าเฝ้า รัชกาลที่ 4 ทรงเห็นว่าล้าสมัย จึงทรงประกาศให้ข้าราชการสวมเสื้อเวลาเข้าเฝ้าหญิง นุ่งผ้าลายโจงกระเบน ใส่เสื้อคอปิดแขนยาว ห่มตะโบเฉียง (อบร่า) ทับตัวเสื้ออีกทีหนึ่ง ชาย นุ่งผ้าม่วง แพรโจงกระเบน ส่วนเสื้อนอกสวมแบบเดียวกับของพวกบ้านป่า

ผม หญิงไว้ผมสั้นที่เรียกว่า “ผมปัก” มีการถอนไรผม

ผมทัด ชายไว้ผม “มหาดไทย”

หน้า ผู้หญิงไว้เล็บ ยังคงทาทามันให้ผิวเหลือง ผัดหน้าด้วยแป้งนวล กระแจะจันทน์ก็เป็นที่นิยมมาก

เครื่องประดับ สำหรับสตรีสูงศักดิ์ใช้

ศิริเพ็ญ (เครื่องประดับศีรษะ)

กรรเจียกจร (ดอกไม้ทัดหู)

ทับทรวง (เครื่องประดับอก)

คาด (เครื่องประดับคอหรืออกทำเป็นแผ่นๆ)

พารุรัต (เครื่องประดับแขน)

สะอั้ง (สายรัดเอว)

สร้อยสังวาลย์ (สร้อยยาวใช้พาดสะพายแล่ง) ตุ่มหูเพชร แหวนเพชร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ เมื่อพระชนมายุเพียง 15 พรรษา จึงให้พระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ว่าราชการแผ่นดินไปก่อนจนพระชนมายุครบ 20 พรรษา ครั้นถึง พ.ศ. 2416 จึงทรงสถาปนาพระราชมติออกผนวชเป็นพระภิกษุที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นเวลา 15 วัน จึงทรงประกอบพิธีบรมราชาภิเษกทรงว่าราชการแผ่นดินด้วยพระองค์เอง

การรุกราน และเบียดเบียนจากต่างประเทศตะวันตกได้ขยายตัวยิ่งขึ้น มีความเข้าใจในอันตรายของการแสวงหาอาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตก จึงจำเป็นต้องแก้ไขข้อบกพร่อง ยกเลิกประเพณี วัฒนธรรมที่ล้าสมัยปรับปรุงประเทศในทุก ๆ ด้านให้ทัดเทียมกับประเทศตะวันตก รัชสมัยของพระองค์จึงเป็นสมัยที่ไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนการใช้เครื่องแต่งกายอย่างใหญ่หลวง

พระองค์ทรงเป็นกษัตริย์พระองค์แรกที่ได้เสด็จประพาสต่างประเทศ ใน พ..2413 เสด็จประพาสสิงคโปร์ และชวา พ.ศ.2414 เสด็จประพาสอินเดียและพม่า ซึ่งเป็นประเทศใกล้เคียงและอยู่ในความปกครองของประเทศมหาอำนาจตะวันตกที่เจริญแล้ว ทรงเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ.2440 และต่อมาอีกหลายครั้งเพื่อทรงทอดพระเนตรกิจการบ้านเมืองเพื่อนำมาปรับปรุงประเทศให้เจริญก้าวหน้า ทั้งเป็นประโยชน์ทางด้านการเมืองเป็นการกระชับสัมพันธ์ไมตรีอีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการแต่งกาย ใน พ.ศ. 2414 เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จกลับจากการประพาสสิงคโปร์ ได้ทรงปรับปรุงประเพณีการไว้ผม และการแต่งกายของคนไทยให้เป็นไปตามแบบสากลนิยม คือโปรดฯ ให้ผู้ชายไทยในราชสำนักเล็กไว้ผมทรงมหาดไทยเปลี่ยนเป็นไว้ผมตัดยาวทั้งศีรษะอย่างฝรั่ง

ส่วนผู้หญิงก็โปรดฯ ให้เล็กไว้ผมปึก ไว้ผมตัดยาวทรงดอกกระพุ่ม ต่อมาเมื่อเสด็จประพาสอินเดีย ผู้ชายยังคงนุ่งผ้าโจงกระเบนสีต่างๆ แต่สวมเสื้อคอปิด กระดุม 5 เม็ด ซึ่งรัชกาลที่ 5 ทรงโปรดฯ ให้ช่างออกแบบดัดแปลงจากเสื้อนอกของฝรั่ง เรียก "เสื้อราชประแตน" และสวมหมวกอย่างยุโรป หรือหมวกหางนกยูง ครั้นถึง พ.ศ.2439 ได้มีพระบรมราชโองการให้ข้าราชการฝ่ายทหารทุกกรมกองแต่งเครื่องแบบนุ่งกางเกงแบบทหารยุโรป แทนนุ่งกางเกงแบบเก่า นับเป็นครั้งแรกที่ผู้ชายสวมกางเกงเป็นเครื่องแบบของทหาร

การแต่งกายของสตรี เริ่มเปลี่ยนแปลงในระยะหลังที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสยุโรป ใน พ.ศ. 2440 สตรีไทยเริ่มหันไปนิยมแบบเสื้อของอังกฤษ คือ เสื้อคอตั้งแขนยาว ตีนแขนพองคล้ายขาหมูแฮม แต่ยังมีผ้าห่มแพรแบบสไบเฉียง

ส่วนการนุ่งผ้าห่มคาด ซึ่งเป็นเครื่องแต่งกายตามเกียรติยศของฝ่ายในที่มิมีมาแต่โบราณ ยังคงใช้สำหรับเวลาแต่งกายเต็มยศใหญ่
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนปลายรัชกาลที่ 5 สตรีไทยเลิกนุ่งจีบ เปลี่ยนมานุ่งโจงกระเบนหมด เจ้านายฝ่ายในทรงภูษาฉลองพระองค์ แบบฝรั่ง คอตั้งสูงแขนยาวมีลูกไม้ตกแต่งเป็นระบายหลายชั้น สวมถุงเท้ามีลวดลายปัก สวมรองเท้า ส้นสูงสีของรองเท้าเข้ากับผ้าโจงกระเบน

เครื่องประดับเลียนแบบยุโรป ก็นิยมใช้สร้อยไข่มุกช้อนหลายสาย แต่ผมยังคงเป็นทรงดอกกระพุ่มผู้ชาย นิยมสวมกางเกงแบบตะวันตกมากขึ้น และสวมหมวกกะโล่ด้วยดั่งภาพ ในรัชสมัยนี้พระองค์ได้โปรดฯ ให้เลิกประเพณีที่ล้าสมัยหลายอย่าง คือ การเลิกหมอบคลาน เลิกทาส เลิกจารีต นครบาลและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจการ บ้านเมืองหลายประการ เช่น การศึกษาเป็นต้น

ในรัชกาลนี้ ทรงปรับปรุงราชประเพณีเดิมบางอย่างให้เหมาะสมกับกาลเวลาที่ทรงสั่งไว้ในเรื่องงานพระบรมศพว่าให้ตัดสิ่งที่ไม่จำเป็นและไม่เหมาะสมออก เช่น ตัดการมหรสพ การเลี้ยงอาหาร การตั้งพระบรมศพหลายวัน เพื่อเป็นการตัดเวลา และค่าใช้จ่ายลง ประเพณีเดิมของไทยนั้นถ้าพระมหากษัตริย์เสด็จสวรรคต ราษฎรต้องไว้ทุกข์ด้วยการโกนผม และแต่งกายไว้ทุกข์ทั้งชายและหญิง ทรงเห็นว่าสร้างความยุ่งยากให้แก่ประชาชน จึงโปรดฯ ให้ยกเลิกการโกนผม คงให้มีการไว้ทุกข์ตามโบราณราชประเพณีเพียงอย่างเดียว

รัชกาลที่ 5

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2411- พ.ศ.2453

หญิง นุ่งผ้าโจงกระเบนใส่เสื้ออีกชั้นหนึ่ง หากอยู่กับบ้านจะไม่ใส่เสื้อคงห่มแต่สะไบ ในพิธีต่าง ๆ ยังคงนุ่งยกห่มตาด

ชาย นุ่งผ้าม่วงโจงกระเบน สวมเสื้อราชประแตน คือเป็นแบบเสื้อนอกกระดุม 5 เม็ด สวม "หมวกหางนกยูง" และถือไม้เท้า เมื่อไปในงานพิธีต่าง ๆ ให้ใส่ถุงเท้า รองเท้าด้วย

ผม หญิงเลิกไว้ผมเปีย หันมาไว้ผมยาวประบ่าเป็นส่วนมาก

ชาย ได้เลิกไว้ผมทรงมหาดไทย หันมาไว้ผมยาวทั้งศีรษะ และผมรองทรง มีมากกว่าสมัยก่อน ๆ โดยเฉพาะตอนเข้าเฝ้า

เครื่องประดับ

ได้แก่สร้อยคอ สร้อยตัว สร้อยข้อมือ กำไล แหวน เข็มขัด ซึ่งมีลวดลายงดงาม

กลางสมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ.2430 -2440

หญิง ส่วนมากนิยมนุ่งผ้าจีบ ไว้ชายพก แต่หันมานิยมเสื้อแบบตะวันตก คอตั้งแขนยาว ต้นแขนพองคล้ายขาหมูแฮม มีผ้าห่ม หรือแพรสะไบเฉียง แล้วแต่โอกาส ทับตัวเสื้ออีกทีหนึ่ง นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังได้พระราชทานแพรสะพายสีชมพูปักด้วยดุนเป็นลวดลายต่าง ๆ ตามชั้นยศ สำหรับฝ่ายในอีกด้วย

ชาย นุ่งโจงกระเบนผ้าม่วง สวมเสื้อราชประแตน เช่นเดียวกับสมัยต้นรัชกาล

ผม หญิง นิยมไว้ผมยาวเสมอต้นคอ

เอกส ข้ายี้ยังคงไว้ผมรองทรง เช่นเดียวกับตอนต้นรัชกาลิษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า เริ่มใช้เครื่องสำอางแบบชาวตะวันตก

เครื่องประดับ

ที่เด่นชัดคือ สร้อยสังวาลย์ สายรัดข้อมือพระองค์สายทอง(เข็มขัดทอง) หัวลงยาประดับเพชรพลอย นอกจากนี้ยังมีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ โปรดเกล้าฯพระราชทานเป็นที่สะดุดตาอย่างยิ่ง

ปลายสมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

หญิง หันมานุ่งโจงกระเบนเกือบหมด แต่ตัวเสื้อนิยมใช้ผ้าแพร ไหม ผ้าลูกไม้ และตัดแบบชาวตะวันตก คือคอตั้งสูง แขนยาวพู่พอง เอวเสื้อบางก็จับเข้ารูปบางที่ก็คาดเข็มขัด กัดเข็ม หรือห้อยสายนาฬิกา แต่ก็ยังคงใส่ไบแพรอยู่ สวมถุงเท้ามีลวดลายปักสี และเริ่มสวมรองเท้าส้นสูง

ชาย สำหรับเครื่องแบบข้าราชการก็เป็นไปตามพระราชกำหนด โดยมากเป็นเครื่องแบบเหมือนอารยประเทศ ส่วนการแต่งกายโดยทั่ว ๆ ไปนั้น หันมานุ่งกางเกงแทนผ้าโจงกระเบน และเริ่มสวมหมวกกะโล่

ผม หญิง ไว้ผมทรงดอกกระพุ่ม

ชาย ยังไว้ผมรองทรง

หน้า แต่งบ้างโดยเริ่มใช้เครื่องสำอางค์ต่อจากกลางรัชกาล เมื่อเสด็จประพาสยุโรป ทรงเห็นวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของฝรั่ง แล้วได้ทรงพยายามขัดพระทนต์ให้มีสีขาว ยังผลให้กินหมากน้อยลง และขัดฟันให้ขาวด้วย

เครื่องประดับ

นิยมสร้อยไข่มุกด์ ซ้อนกันหลาย ๆ สาย ส่วนเครื่องประดับเพชรนิลจินดา ก็นิยมตามฐานะและความมั่งคั่ง

รัชกาลที่ 6

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พ.ศ. 2457 – 2468

หญิง เมื่อเปลี่ยนมาุ่งขึ้นตามพระราชนิยม สวมเสื้อตัวยาวหลวม ๆ ทับชั้นอีกทีหนึ่ง ส่วนมากใช้

ผ้าลูกไม้ฝรั่ง บักเป็นลวดลายด้วยลูกบิดและไข่มุกด์

ชาย เริ่มนุ่งกางเกงแบบฝรั่ง และมีการปรับปรุงการแต่งกายทั้งทหารและพลเรือน ทั้งนี้ เพื่อให้

สอดคล้องกับสากลนิยม เนื่องจากเราจัดส่งทหารไปร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ 1

ผม หญิง ไว้ผมยาวปล่อยสยาย แล้วใช้ผ้าคาดศีรษะ บางทีก็เกล้ามวยแบบฝรั่ง

ชาย ไว้ผมยาวกว่าเดิม ตัดแบบยุโรป

การแต่งหน้า ได้มีการใช้เครื่องสำอางค์แบบตะวันตก และแต่งหน้ามากกว่าเดิม เฉพาะในงานพิธี

หรือในการแสดงละคร

เครื่องประดับ

นิยมสร้อยไข่มุกต่างหูห้อยระย้า เพื่อให้เข้าชุดกับเครื่องแต่งกายที่ปักด้วยลูกบิดและ

ไข่มุกเพชร นิล จินดา ก็นิยมที่ลวดลายงามและสยายยาว ๆ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็น

พระมหากษัตริย์พระองค์แรกที่ได้รับการศึกษาอย่างดีจากประเทศอังกฤษ ทั้งในด้านการทหารและพลเรือน

ทรงเป็นผู้นำในการปรับปรุงประเพณีและวัฒนธรรมของชาติสืบต่อสมเด็จพระบรมชนกนาถ รัชกาลที่ 5 พระ

องค์มีพระราชประสงค์ที่จะให้ชาวโลกได้ประจักษ์ในวัฒนธรรมประเพณีอันเก่าแก่ของไทย ได้มีพระราชพิธีบรม

ราชาภิเษกถึง 2 ครั้ง ครั้งแรกทำในเดือนพฤศจิกายน 2453 ตามราชประเพณี ครั้งหลังเรียกว่า "พระราชพิธีบรม

ราชาภิเษกสมโภช" ประกอบพิธี ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในเดือนพฤศจิกายน 2454 เป็นพิธีมหifarเอก

เกริกยิ่งใหญ่เป็นประวัติการณ์ เป็นครั้งแรกที่มีผู้แทนประมุขและผู้แทนรัฐบาลต่างประเทศมาร่วมในพระราชพิธี

นี้ด้วย มีการปรับปรุงการแต่งกายของคนไทยให้เรียบร้อยสวยงาม เพื่อแสดงความเป็นชาติอารยะ เช่น

เสื้อของสตรีเปลี่ยนมาเป็นเสื้อคอลึกกว่าในสมัยรัชกาลที่ 5 แขนยาวเสมอข้อศอก มีผ้าแพรบาง ๆ

สะพายทับตัวเสื้ออีกทีหนึ่ง

สตรีในสมัยนี้นิยมไว้ผมยาวเสมอต้นคอ ตัดเป็นลอนหรือตัดสั้นแบบที่เรียกว่า "ทรงซิงเกิล" ไม่นิยมสวม
เครื่องประดับมาก นอกจากใช้เครื่องประดับคาดรอบศีรษะ

ตอนปลายรัชกาลที่ 6 โปรดฯ ให้สตรีนุ่งขึ้น ไว้ผมยาว และเกล้ามวยแบบตะวันตก ส่วนผู้ชายยังคงนุ่ง

ผ้าม่วงโจงกระเบน สวมเสื้อราชประแตนและตัดผมแบบยุโรปเช่นเดียวกับรัชกาลที่ 5

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงดำเนินพระราชโบายส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทยเช่นรัชกาลก่อน ๆ และได้ทรงริเริ่มประเพณีที่สำคัญในวงการศึกษา คือใน พ.ศ.2473 ได้ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่แพทย์ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นครั้งแรกด้วยพระองค์เอง จนกลายเป็นประเพณีปฏิบัติต่อมาจนทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังได้สร้างสะพานเชื่อมยังแม่น้ำเจ้าพระยา โปรดฯให้จารึกข้อความอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

ในโอกาสฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ที่ตั้งมาครบ 150 ปี ในวันที่ 6 เมษายน 2475 อีกด้วย

สตรีไทยในสมัยนี้หันไปแต่งกายแบบตะวันตกมากขึ้น เลิกสะพายแพรปัก นุ่งซิ่นแค่ว่า สวมเสื้อทรงกระบอก ตัวยาวแขนสั้น ไข่มุมบิ๊อบ ส่วนการแต่งกายของชายที่เป็นข้าราชการพลเรือน นุ่งผ้าม่วงสีน้ำเงินสวมเสื้อราชประแตน สวมถุงน่องรองเท้า สวมหมวกสักหลาดมีปีก หรือหมวกกะโล่ เมื่อเดินทางไปต่างประเทศจึงจะใส่เสื้อคอแบะ ผูกเน็คไท นุ่งกางเกงแบบชาวตะวันตก

การเปลี่ยนแปลงการแต่งกายเป็นแบบตะวันตกเป็นไปเฉพาะในราชสำนักและในหมู่ข้าราชการชั้นสูงเท่านั้น แต่ราษฎรทั่วไปยังคงนิยมนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อธรรมดาและไม่นิยมสวมรองเท้า

ประเพณีวัฒนธรรมในสมัยการปกครองระบอบประชาธิปไตย

หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ.2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงประเพณีวัฒนธรรมบางอย่างให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบใหม่ และให้เหมาะสมกับกาลเวลา

ในด้านการแต่งกาย รัฐบาลเห็นว่าการนุ่งผ้าม่วงโจงกระเบน สวมเสื้อราชประแตน(เสื้อนอกขาว คอปิดกระดุมห้าเม็ด) อันเป็นเครื่องแต่งกายปกติ หรือในงานพระราชพิธีของข้าราชการและสุภาพบุรุษโดยทั่วไปนั้น ล้าสมัย จึงประกาศให้นุ่งกางเกงขาวแทน และต่อมาในปี พ.ศ.2478 ได้ตราพระราชบัญญัติการแต่งกายข้าราชการพลเรือนให้เลิกนุ่งผ้าม่วงโดยเด็ดขาด กำหนดเครื่องแบบการแต่งกายข้าราชการให้เป็นไปตามแบบสากล

ในช่วงเวลาปลาย พ.ศ.2481 ถึงปลาย พ.ศ.2487 จอมพล ป. พิบูลสงครามได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นระยะเวลาที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองทั้งในยุโรปและเอเชียอย่างรุนแรง จนเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้น ยังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางประเพณีและวัฒนธรรมไทยหลายประการ

ประเพณีไทยแต่โบราณมา หญิงมักจะเชื่อฟังและคล้อยตามฝ่ายชายเสมอ ถึงกับมีคำพังเพยว่า "ชายเปรียบเหมือนช้างเท้าหน้า หญิงเป็นช้างเท้าหลัง" เมื่อเวลาออกเรือน มักจะได้รับการอบรมสั่งสอนให้เคารพไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดค้านหรืออ้ออึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเชื้อฟังสามี่ ส่วนใหญ่หญิงไทยได้ยอมรับสภาพของตน มีความพอใจในฐานะที่ให้สามี่เป็นผู้นำครอบครัว
เสมอมา จนสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม คือยกย่องหญิงว่ามีความสามารถ
และให้มีฐานะเท่าเทียมชาย โดยมีจุดมุ่งหมายให้สตรีมีส่วนสำคัญในการสร้างชาติทางวัฒนธรรมด้วย ได้มี
ประกาศวิงวอนให้สตรีไทยทุกคน ใฝ่มยาวตามประเพณีนิยมในสมัยโบราณของไทย หรือตามสมัยนิยมใน
ขณะนั้น

เลิกการใช้ผ้าโจงกระเบน ไม่ใช้ผ้าคาดอกผืนเดียวปกปิดท่อนบน ให้เปลี่ยนเป็นการนุ่งผ้าถุงและใช้เสื้อ
แทน

ปรากฏว่าสตรีไทยส่วนมากได้ให้ความร่วมมือแต่งกายถูกต้องตามความนิยมของอารยประเทศ

ต่อมาได้ขอร้องให้สตรีไทยสวมหมวก นุ่งกระโปรง สวมรองเท้า ถึงกับมีการโฆษณาทางวิทยุกระจาย
เสียงให้ชายยกย่องให้เกียรติแก่สตรี และต่อมาในวันที่ 14 กรกฎาคม 2485 มีการพระราชทานยศแก่ท่านผู้
หญิงละเอียด พิบูลสงคราม เป็นพันโทเหล่าทหารปืนใหญ่ เป็นนายทหารพิเศษประจำกองทัพบก และ เป็น
ราชองครักษ์พิเศษด้วย มีการจัดตั้งกองทหารหญิง ตั้งโรงเรียนนายร้อยหญิง โรงเรียนนายสิบหญิง เป็นการยก
ย่อง และยอมรับว่าหญิงมีฐานะเท่าเทียมชาย ต่อมาจัดตั้ง "สำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง" ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของส
ภาวัฒนธรรมแห่งชาติ สตรีจึงมีโอกาแสดงบทบาทของสังคมมากกว่าเดิม

สภาวัฒนธรรมแห่งชาติสาขาต่าง ๆ ได้วางระเบียบประเพณีวัฒนธรรมไทยหลายด้านด้วยกันคือ การ
จัดพิธีสมรส การแต่งกายของคู่บ่าวสาว พิธีการในเวลาประกอบพิธีสมรส การจัดพิธีศพ การแต่งกายไปในงาน
ศพ ประเพณีการวางบัตรชื่อ ระเบียบการแสดงความเคารพในเวลาปกติ ในงานรัฐพิธี และพระราชพิธี การ
เคารพธงชาติ เพลงชาติ และสรรเสริญพระบารมี

แต่เดิมนั้นประชาชนคนไทยส่วนใหญ่ดำรงชีวิตอยู่อย่างง่าย ๆ ตามแบบสังคมเกษตรกรรม รัฐบาล
พยายามจัดระเบียบการดำเนินชีวิตของคนไทยให้เป็นแบบอารยประเทศ ด้วยการประกาศรัฐนิยมฉบับต่าง ๆ
เพื่อชักชวนให้ราษฎรปฏิบัติตามระเบียบที่ทางการกำหนดให้ เช่น กิจประจำวันของคนไทย ระเบียบการ
บริโภคอาหาร ให้ชาวไทยใช้ช้อนช้อน เป็นเครื่องมือในการรับพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สมัย
แรก พ.ศ.2453 - 2468ะทานอาหาร แทน การใช้มือเปิบข้าว และหีบอาหาร ห้ามประชาชนกินหมากโดยเด็ด
ขาด เพราะชาติที่เจริญแล้วเห็นว่าผู้ที่กินหมากเป็นผู้ที่ไม่มีวัฒนธรรม

วัฒนธรรมการแต่งกาย ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามนั้น ถึงแต่งกายแบบสากลเป็นที่นิยมในหมู่ข้า
ราชการอยู่แล้ว ส่วนการนุ่งผ้าม่วงเสื้อราชประแตนกำลังเสื่อมความนิยม เพราะการนุ่งผ้าม่วงยุ่งยาก ลิ่นเปื้อน
ไม่สะดวก แต่ข้าราชการและประชาชนยังคงนิยมนุ่งกางเกงแพรดอกสี

ต่าง ๆ ออกนอกบ้าน จอมพล ป. พิบูลสงครามเห็นควรสร้างระเบียบในการแต่งกายของชาติขึ้น
เพื่อมิให้แต่งกายตามความสะดวกสบาย โดยไม่คำนึงถึงเกียรติของชาติและทำให้ชาวต่างประเทศ
ดูหมิ่นได้ จึงเริ่มชักชวนให้เลิกนุ่งกางเกงแพรโดย อ้างว่าเป็นวัฒนธรรมของจีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังจากที่ชาวไทยหันมานิยมสวมชุดสากลแล้ว จึงได้ขอร้องให้สตรีไทยเลิกนุ่งโจงกระเบน เปลี่ยนมา นุ่งผ้าถุง สวมหมวก สวมรองเท้า ต่อมาใน พ.ศ.2485 จึงมีประกาศกระทรวงมหาดไทยให้คำแนะนำในการแต่ง กายของประชาชนไทยว่า

การแต่งกายเป็นระเบียบเรียบร้อยและสุภาพนั้น เป็นการเชิดชูวัฒนธรรมและเป็นส่วนหนึ่งของการ สร้างชาติให้วัฒนาถาวร รัฐบาลจึงขอให้ชาวไทยทั้งชายหญิงร่วมมือกันส่งเสริมและปฏิบัติตามรัฐนิยมโดยเคร่ง ครัด

นอกจากนี้ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติยังได้ทำหน้าที่พิจารณาเครื่องแต่งกายของไทย ในโอกาสต่าง ๆ วางระเบียบการแต่งกายของสตรีแบบ “เต็มยศ” “ครึ่งยศ” กำหนดเครื่องแต่งกายพวกประกอบ อาชีพบางจำพวก เช่น คนเดินโต๊ะจำหน่ายอาหาร ช่างตัดผม หญิงตัดผม อีกด้วย

สมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน รัชกาลที่ 9

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้เสด็จเสวยราชสมบัติสืบต่อมา หลังจากที่สมเด็จพระเชษฐาธิราชรัชกาลที่ 8 ได้เสด็จสวรรคตแล้ว รัฐบาลสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (พ.ศ.2500 – 2506) ได้มีการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติหลายอย่าง คือพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา จัดให้มีพิธีเสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามของหน่วยทหารรักษาพระองค์ มีการตกแต่งโคมไฟ ประดับประดาธงทิวและอาคารบ้านเรือน เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติ กำหนดให้วันเฉลิมพระชนมพรรษาเป็นวันชาติแทนตั้งแต่ พ.ศ.2503 ฟื้นฟูพระราชพิธีมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พระราชดำเนินทอดผ้าพระกฐินโดยกระบวนพยุหยาตราทางชลมารค

ในระหว่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์และอภิเษกสมรสแล้วนี้ จะทรงเสด็จไปทรงเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ คืออเมริกาและ ยุโรป สมเด็จพระบรมราชินีนาถจึงทรงรับสั่งให้อาจารย์สมศรี สุกุมลนันทน์ หาเครื่องแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของไทยขึ้นตามประวัติศาสตร์ ท่านจึงได้คิดค้นจากประวัติความเป็นมาแต่ดั้งเดิม แล้วดัดแปลงให้เข้ากับสมัยนิยมที่ใช้กันได้ทั่วไปด้วย จนเป็น “เครื่องแต่งกายชุดพระราชนิยมของไทย” มาจนกระทั่งทุกวันนี้ และได้ชื่อว่าเป็นแบบฉบับของเครื่องแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของไทยที่รู้จักกันทั่วโลก จะเห็นได้จากภาพ ใช้ได้ในโอกาสต่าง ๆ กันตามความเหมาะสม

ชุดพระราชทานสมัยรัชกาลที่ 9

สตรีไทยมีชุดพระราชนิยมกันตั้งแต่ต้นสมัย และนิยมสวมใส่ในพิธีการต่างๆกันจนเป็นที่รู้จักทั่วไปนิยมใช้ตามความเหมาะสมกับโอกาสต่างๆ ส่วนชุดของผู้ชายก็นิยมสวมแบบสากลอย่างฝรั่งเรื่อยมา

สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเยี่ยมประชาชนตามชนบท ทรงเห็นฝีมือการทอผ้าของชาวพื้นเมืองตามหมู่บ้านต่างๆ ที่ได้นำขึ้นถวายปล้วนแล้วแต่งดงาม จึงได้ทรงสนับสนุนงานฝีมือเหล่านี้ให้กว้างขวาง ถึงกับพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์จัดหาวัสดุให้แก่ชาวบ้าน ได้ผลิตออกจำหน่าย จนเป็นที่รู้จักในหมู่ข้าทาสบริพาร และในเวลา 2-3 ปีต่อมาก็ได้นำสินค้าออกสู่สายตาประชาชน โดยการจัดแสดงงานสินค้าพื้นเมืองเป็นครั้งแรกในปี 2520 พระราชทานนามว่า “งานศิลปาชีพ” ทำให้สินค้าพื้นเมืองในแต่ละภาคเป็นที่รู้จักมากขึ้น แต่ก็มักจะนิยมใช้กันในหมู่ชนชั้นสูง ประชาชนทั่วไปยังไม่นิยมกันเท่าที่ควร

สมเด็จพระนางเจ้าทรงมีพระดำริให้ช่างผู้ชำนาญของกรมศิลปากรออกแบบเครื่องแต่งกายของไทยขึ้น โดยนำแบบตามประวัติศาสตร์มาประยุกต์ให้ทันสมัยเหมาะกับสภาพภูมิอากาศ แบบที่ได้ออกมาจึงเป็นเสื้อเอกรวมเป็นเอกลักษณ์สวมไว้แล้วมีทั้งสวยงามที่การศึกษานานๆไม่เบื่อหน่ายให้น่าไปใช้ประโยชน์ด้านธุรกิจราชประแตนสมัย ร.6 ผิดกันตรงที่เดิมใช้ผ้าขาวเนื้อหนามาเป็นผ้าทอพื้นเมืองมีสีสันงดงาม คอเสื้อตั้ง แขนสั้น ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือยาว มีกระเป๋าล่างสองใบ เจาะหรือกึ่งนประกระเป๋าทตามแบบเสื้อ กระดุม 5 เม็ด อาจจะใช้ผ้าตกแต่งให้ดู
เด่นขึ้นก็ได้ สวมและเชียนเอวด้วยผ้าขาวม้า ใช้เป็นงานลำลองก็คงเป็นฝ่ายและแขนสั้นส่วนโอกาสพิเศษใช้
แขนยาววัสดุที่ใช้ก็คงต้องเป็นผ้าไหม ที่ทำให้ดูว่ามีใช้ลำลองหรือปกติ สำหรับกางเกงก็คงยังสวมกันแบบสากล
ต่อไป

เสื้อดังกล่าวนี้กำลังเป็นที่นิยม ใช้กันในบางสังคมบ้าง แต่ยังไม่แพร่หลายมากนัก ก็นับว่าเป็นการที่ชวน
ให้ชาวไทยหันมานิยมสวมเสื้อผ้าที่ผลิตในประเทศมากกว่าเดิมนั่นเอง นับว่านอกจากทำให้เศรษฐกิจใน
ประเทศดีแล้ว ยังทำให้ชาวไทยมีประวัติการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของตนไม่ซ้ำแบบใครในปลายปี
พ.ศ.2522 นี้เอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 ภาพถ่ายสตรีในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ช่วงรัชกาลที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 (ภาพทางซ้าย)สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จไปทรง และเครื่องถนิมพิมพาภรณ์เป็นไข่มุก ประกอบเพชร

ภาพที่ 3 (ภาพทางขวา)การแต่งกายไปงานราตรีดโมสรในสมัยรัชกาลที่ 6 ในภาพคือ คุณแจ่มศรี สนิทวงศ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4 หม่อมเสมอ สวัสดิวัฒน ในชุดแต่งกายแบบยุคอารยธรรมตะวันตกเข้ามาเต็มที่

ภาพที่ 5 แฟชั่นหลากหลายของการแต่งกายในช่วงปีพ.ศ.2522

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแต่งกายสตรีไทย

ความหมายของเครื่องแต่งกาย

เครื่องเต็มยศ หมายถึง เครื่องแต่งกายซึ่งต้องใช้ในโอกาสที่เป็นงานราชพิธี รัฐพิธี หรืองานสโมสรสันนิบาตใดๆ ซึ่งหมยกำหนดการ คำสั่ง หรือระเบียบแบบแผนให้แต่งเครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องครึ่งยศ หมายถึง เครื่องแต่งกายซึ่งต้องใช้ในโอกาสที่เป็นงานพระราชพิธี รัฐพิธี หรืองานสโมสรสันนิบาตใดๆ ซึ่งมีกำหนดการ คำสั่ง หรือระเบียบแบบแผนต่างๆ ให้แต่งเครื่องแบบครึ่งยศ

เครื่องแบบปกติ หมายถึง เครื่องแต่งกายซึ่งต้องใช้ในโอกาสที่เป็นงานพระราชพิธี รัฐพิธี หรืองานสโมสรสันนิบาตใดๆ ซึ่งมีกำหนดการ คำสั่ง หรือระเบียบแบบแผนต่างๆ ให้แต่งเครื่องแบบปกติ

เครื่องราตรีสโมสร หมายถึง เครื่องแต่งกายซึ่งต้องใช้ในโอกาสที่เป็นงานพระราชพิธี รัฐพิธี หรืองานสโมสรสันนิบาตใดๆ ซึ่งมีกำหนดการ คำสั่ง หรือระเบียบแบบแผนต่างๆ ให้แต่งเครื่องราตรีสโมสร

เครื่องแต่งกายไว้ทุกข์ หมายถึง เครื่องแต่งกายซึ่งต้องใช้ในโอกาสที่เป็นงานพระราชพิธี หรือรัฐพิธีหรืองานที่มีหมยกำหนดการ คำสั่ง หรือระเบียบแบบแผนต่างๆ ให้แต่งกายไว้ทุกข์

เครื่องแต่งกายธรรมดา หมายถึง เครื่องแต่งกายประจำวันซึ่งต้องใช้สำหรับไปในที่ชุมนุม หรือสาธารณสถานในโอกาสซึ่งไม่ใช่งานพระราชพิธีหรือรัฐพิธี

เครื่องแต่งกายแบบไทย หมายถึง การนุ่งผ้าซิ่นและสวมเสื้อ ซึ่งอาจใช้วัสดุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

ก. วัสดุที่มีกำเนิดขึ้นหรือทำในประเทศไทย

ข. วัสดุที่มีลวดลายอย่างไทยหรือประดิษฐ์ให้มีลักษณะอย่างไทย

เครื่องแต่งกายสากล หมายถึง การสวมเสื้อกระโปรงจะเป็นชั้นเดียวกันหรือ 2 ชั้นก็ได้

เครื่องแต่งกายสำหรับราชพิธีหรือรัฐพิธี

เครื่องแต่งกายเต็มยศสำหรับงานราชพิธีหรือรัฐพิธี

ก. แต่งกายแบบไทย นุ่งแบบซิ่น ยาวเท่าข้อเท้า

ข. เสื้อที่เหมาะสมกับผ้านุ่ง (ถ้าเป็นเวลาเช้าหรือกลางวันควรใช้แบบที่ไม่เปิดคอกว้างนัก ถ้าเป็นเวลาบ่ายจะเปิดกว้างหน่อยก็ได้ ไม่ควรสวมเสื้อไม่มีไหล่ หรือแขนเล็กเกินไป)

ค. ถูงเท้ายาว

ง. รองเท้าส้นสูง (สีดอง สีเงิน ตาด ต่วน แพร หรือหนังกลับขลิบเงินหรือทองก็ได้)กระเป๋าทือขนาดย่อมเข้ากับเครื่องแต่งกายสีทอง เงินหรือสีแวววาว เช่น ทำด้วยลูกบิดหรือดันทันก็ได้

จ. ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ฉ. ผู้ที่ได้รับสายสะพายต้องสวมสายสะพายตามหมยกำหนดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องแต่งกายครึ่งยศสำหรับงานราชพิธีหรือรัฐพิธี

มีลักษณะเหมือนเครื่องเต็มยศเว้นแต่ไม่สวมสายสะพาย

เครื่องแต่งกายปกติสำหรับงานราชพิธีหรือรัฐพิธี

มีลักษณะเหมือนเครื่องเต็มยศ แต่ไม่ใช้วัตถุที่เป็นเงินทองแวววาวมากเหมือนเครื่องเต็มยศ และไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องแต่งกายราตรีสโมสรสำหรับงานราชพิธีหรือรัฐพิธี

ให้แต่งอนุโลมตามแบบเครื่องเต็มยศหรือเครื่องครึ่งยศและเสื้อจะเปิดไหล่ตามสมัยนิยมก็ได้

เครื่องแต่งกายไว้ทุกข์

ให้แต่งสีดำล้วน อนุโลมตามแบบเครื่องเต็มยศครึ่งยศ หรือปกติ แต่ไม่ใช้วัตถุแวววาวหรือเงินทองเลย และไม่ประดับอาภรณ์ทุกชนิดมากเกินไป เฉพาะอย่างยิ่งอาภรณ์ที่เป็นสี

เครื่องแต่งกายธรรมดา

เครื่องแต่งกายสำหรับเวลาเช้าและกลางวันแบบไทย

1. นุ่งแบบผ้าขึ้น ยาวประมาณครึ่งน่อง
2. เสื้อแบบกลางวันที่เหมาะสมกับผ้านุ่ง
3. ถ้าเป็นงานที่มีบัตรเชิญควรสวมถุงเท้า
4. รองเท้าที่มีสันไม่ใช้ทอง เงินหรือเพชร
5. กระเป๋าถือที่เข้ากับเครื่องแต่งกาย

เครื่องแต่งกายเวลาเช้าและกลางวันแบบสากล

แต่งอนุโลมตามแบบเครื่องแต่งกายเวลาเช้าและกลางวันแบบไทย แต่ใช้กระโปรงสั้นยาวตามสมัยนิยม ไม่ใช้ตัวนหรือเพชรที่บางเกินไป

เครื่องแต่งกายเวลาน้ำยแบบไทย

1. นุ่งผ้าแบบขึ้นยาวประมาณครึ่งน่อง
2. เสื้อแบบบ่าย
3. ถ้าเป็นงานที่มีบัตรเชิญควรสวมถุงเท้า
4. รองเท้ามีสัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่มอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องแต่งกายเวลาบ่ายแบบสากล

อนุโลมแต่งตามเครื่องแต่งกายเวลาบ่าย แต่ใช้กระโปรงสั้นยาวตามสมัยนิยม จะใช้แพรหนาหรือบางได้ทุกชนิด

เครื่องแต่งกายสำหรับเวลากลางคืน แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. แบบราตรีสโมสร
2. แบบราตรี

เครื่องแต่งกายราตรีสโมสรแบบสากล

1. กระโปรงราตรียาวจรดพื้น ตกแต่งสวยงาม
2. เสื้อแบบราตรี จะเปิดคอเปิดหลัง มีแขนหรือไม่มีแขนก็ได้ ใช้แพรงามๆ หรือวัสดุที่เป็นมันแวววาวได้ทุกชนิด
3. รองเท้าแบบราตรี
4. กระเป๋าถือแบบราตรี

เครื่องแต่งกายราตรีแบบไทย

แต่งอนุโลมตามแบบเครื่องแต่งกายเต็มยศ หรือครึ่งยศ

เครื่องแต่งกายราตรีธรรมดา

1. กระโปรงยาวจรดพื้นหรือสามส่วนตามสมัยนิยม
2. เสื้อแบบราตรี
3. รองเท้าแบบราตรี
4. กระเป๋าถือแบบราตรี

เครื่องแต่งกายในงานкоккет

เครื่องแต่งกายสำหรับรับรองก่อนอาหารค่ำ จะแต่งแบบเวลาบ่ายหรือแบบราตรีธรรมดาก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องแต่งกายเจ้าสาว

แต่งอนุโลมตามเครื่องแต่งกายเต็มยศ

เครื่องแต่งกายไปในงานศพ

ให้แต่งดำล้วน อนุโลมตามแบบเครื่องแต่งกายเวลากลางวัน แต่ไม่ประดับอาภรณ์ทุกชนิดมากเกินไปจนเกินควร เฉพาะอย่างยิ่งอาภรณ์ที่เป็นสีไม่ควรประดับอย่างยิ่งเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การออกแบบโครงร่างของไซส์

การออกแบบโครงร่างของไซส์ หมายถึง การออกแบบเพื่อจัดข้อมูลให้เป็นกลุ่มที่ชัดเจน การออกแบบโครงร่างของไซส์สามารถออกแบบได้ตามความต้องการที่แท้จริง เป็นส่วนที่ผู้จัดทำจะจัดการได้เท่านั้น ผู้รับชมไม่สามารถแก้ไขอะไรได้เลย

จากผลการวิจัยของนักจิตวิทยาพบว่า สมองของมนุษย์สามารถจดจำกลุ่มของข้อมูลต่างๆ ได้ประมาณ 4-7 กลุ่ม ข้อมูลที่ต่างกัน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะถูกเก็บไว้ในหน่วยความจำระยะสั้น (Short Term Memory) ดังนั้นวิธีการที่จะทำให้ผู้ชมสามารถจดจำกลุ่มข้อมูลต่างๆ หัวข้อต่างๆ ได้ดีที่สุดจึงเป็นสิ่งที่ยากไปไม่ได้ และควรคิดจำแนกกลุ่มของข้อมูลให้ดีก่อนลงมือทำ

การนำรูปภาพที่ให้ความหมายสื่อไปในทิศทางเดียวกันกับข้อความจะทำให้ผู้ชมสามารถจดจำหัวข้อต่างๆ เหล่านั้นได้ดีที่สุด อีกประการหนึ่งคือ การใช้ข้อความมาตรฐานที่กระชับได้ใจความ จะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชมสามารถจำได้ดีเช่นกัน เพราะผู้ชมเหล่านั้นสามารถเดาเนื้อหาของข้อมูลภายในได้ทันทีว่าจะเป็นลักษณะใด ผู้ชมส่วนมากไม่ชอบอ่านข้อความยาวๆ บนหน้าจอ คอมพิวเตอร์ โดยมากจะบันทึกข้อความเหล่านั้นเพื่อพิมพ์ไว้อ่านในภายหลัง

ขั้นตอนในการออกแบบข้อมูล

1. จัดกลุ่มข้อมูล

การพิมพ์ข้อมูลต่างๆ ลงไปในไซส์นั้น อันที่จริงก็ไม่ได้มีความแตกต่างไปจากการพิมพ์ข้อความลงกระดาษที่ทำมาในอดีตเลย จะเห็นได้ว่าเอกสารใดๆ ก็ตามไม่ว่าจะเป็นหนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือแม้กระทั่งเอกสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ เวลาที่จะอ่านข้อความในเอกสารเหล่านั้น มักจะมองไปที่หัวเรื่อง (HEAD Line) หรือไม่กี่ข้อความที่ถูกเน้นมากกว่า ที่จะเริ่มอ่านจากตัวอักษรต่างๆ ไป การออกแบบไซส์ก็เช่นกัน

ควรจำแนกข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ออกเป็นกลุ่มต่างๆ อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย และนำหัวข้อต่างๆ เหล่านั้นมาจัดเป็นกลุ่มอีกครั้งเพื่อให้เหลือกลุ่มหลักที่แท้จริง ประมาณ 4- 7 กลุ่ม ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น นอกจากนี้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำการจัดกลุ่มข้อมูลดังกล่าวแล้วนั้นการใช้คำที่เป็นรูปแบบมาตรฐาน ก็เป็นสิ่งที่ดี ที่จะมองข้ามไปไม่ได้เพราะผู้ชมจะสามารถเข้าใจหัวข้อของกลุ่มข้อมูลได้ทันที และสามารถเดาข้อมูลภายในหัวข้อเหล่านั้นได้ทันที

2. การลำดับความสำคัญของหัวข้อ

การลำดับความสำคัญของหัวข้อ จะสามารถทำให้ลำดับความสำคัญได้ว่า จะให้ข้อมูลกลุ่มใดเป็นกลุ่มหลัก กลุ่มใดเป็นกลุ่มรอง และส่วนใดบ้างจะเป็นเนื้อหา ก็ควรมองภาพทั้งหมดของกลุ่มข้อมูลที่มีอยู่ให้เป็นภาพใหญ่ๆ และไม่ควรมองเฉพาะเอกสารในแต่ละหน้า เพราะขั้นตอนนี้จะเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของไซต์เท่านั้น ไม่เกี่ยวกับตัวเพจเพราะจะทำให้ออกแบบหน้าจอยากขึ้น

3. จัดความสัมพันธ์ในแต่ละเว็บเพจ

หากไม่มีข้อมูลที่สลับซับซ้อนมากนัก สามารถจัดวางแบบรากต้นไม้ที่ทำให้ออกแบบขั้นตอนนี้ได้เสร็จเร็วแต่โดยมากจะมีการเชื่อมโยงเข้าหากัน โดยเฉพาะไซต์ที่มีขนาดใหญ่ ด้วยความสามารถในเทคโนโลยีไฮเปอร์ลิงค์ (Hyperlink) ทำให้ข้อมูลสามารถเชื่อมโยงกันได้ทั้งหมด

การจัดความสัมพันธ์ของเอกสารต่างๆในไซต์ จะต้องสามารถรองรับความต้องการของผู้ชมให้ได้มากที่สุด หากได้อ่านสักหน้าแล้ว คนสามารถเลือกอ่านข้อมูลที่ใกล้เคียงได้ จึงควรเชื่อมโยงข้อมูลหน้าแต่ละหน้าเพื่ออำนวยความสะดวกให้สามารถรับข้อมูลได้มากขึ้น

3. การปรับความสมดุลของไซต์

การปรับความสมดุล หมายถึง การจัดกลุ่มของข้อมูลต่างๆ ให้มีความเหมาะสมกับกาเข้าถึงข้อมูลของผู้ชมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสะดวกสบายและมีประสิทธิภาพ จำนวนของหน้าไม่ใช่วิทยาของข้อมูล หากเอกสารเหล่านี้ได้จัดให้สมดุล

ลักษณะการวางนาวิกั้น

ลักษณะโครงสร้างของนาวิกั้นที่เหมาะสม มีอยู่หลายแบบด้วยกันดังที่จะอธิบายต่อไปนี้

-แบบลำดับ

ลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่ง่ายที่สุดสำหรับความเข้าใจในการนำไปใช้งาน เนื่องจากข้อมูลไม่ถูกจัดที่หน้าก็จะถูกเรียงกันไปตามลำดับ แม้ว่าจะง่ายต่อการใช้งานแต่เหมาะสำหรับโครงสร้างที่มีขนาดเล็กเท่านั้น

การทำนาวิกั้น หรือการทำลิงค์ ในแบบที่สนับสนุนโครงสร้างแบบนี้ก็คือ การใช้ previous กับ Next หากนำรูปแบบนาวิกั้นมาลำดับซึ่งจะอยู่ในลักษณะแนวนอน คือไปข้างหน้า กับมาข้างหลัง เหมือนการอ่านหน้าของหนังสือโดยทั่วไป

-แบบรากไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การออกแบบ

การวางนาวิเกชั่น

สิ่งแรกที่ต้องทำสำหรับงานมัลติมีเดียคือการวางลำดับของหน้าต่างที่จะจัดเรียงเนื้อหาให้สอดคล้องกัน หลักในการวางก็วางหน้าเหมือนกับการลำดับหนังสือ กล่าวคือ

มีหน้าแรกเป็นฉากเปิดเหมือนปกหนังสือที่จะบอกรายละเอียดคร่าวๆเกี่ยวกับเนื้อความข้างในที่จะกล่าวในขั้นต่อไป

ภาพที่ 6 7 8 9 ภาพTitle

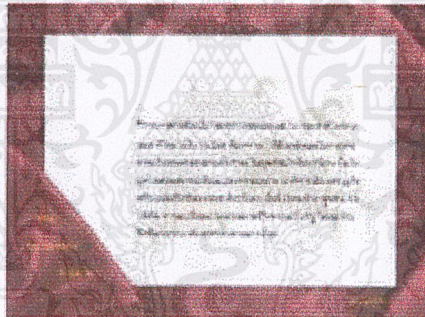
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานสำเร็จ

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการจัดวางหน้าจอสำเร็จ ตามหลักการออกแบบที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

ภาพที่ 15 หลังTitle แล้ว หน้าเปิดคือหน้าที่จะบอกชื่อหัวเรื่องของงานมัดติมีเดีย

ภาพที่ 16 หน้าคำนำ เป็นการFADE ภาพด้านหลังเพื่อเพิ่มตัวหนังสือลงไปด้านหน้า

ภาพที่ 17 18 หลังจากเลือกหัวข้อनावิเกชั่นหลักแล้ว ก็จะขึ้นหน้าจอของหัวข้อย่อยนั้นๆขึ้นมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความกับกราฟฟิก

การที่จะหาภาพมาจัดวางเพื่อให้สอดคล้องกับภาพที่ได้มาเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับต้นๆ โดยเนื้อความที่เลือกมา มีดังต่อไปนี้

การออกแบบ

หัวใจสำคัญคือ การตัดเย็บที่ต้องนำมาใส่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้เลือกมา โดยที่เน้นสีแบบ ผ้าม่วงโบราณ จากหลังเป็นเนื้อผ้าไหมที่สแกนเพื่อใช้เป็นกรอบล้อมงาน ที่เลือกสีให้ดูสดใสเพื่อให้งาน ไม่ดูจืดจางเกินไป

การจัดวางปุ่มนาวิกฤษน์ ในแต่ละหน้าก็จะมีมีความสำคัญที่ต่างกันออกไป ในหน้าต่างหลัก ปุ่ม นาวิกฤษน์จะเป็นปุ่มที่เชื่อมโยงข้อมูลไปยังหน้าหลักอื่นๆ มีลักษณะการเล่นอักษรให้เข้ากับความหมาย ของคำ จัดวางด้านล่างของกรอบ ส่วนปุ่มที่เป็นนาวิกฤษน์ย่อย ก็จัดวางด้านข้างชิดกับขอบงานเพื่อที่ จะให้เป็นเมนูเสริมที่สามารถสะดวกในการเลือก มีลักษณะคล้ายเข็มหมุดที่เคลื่อนไหวได้เมื่อเมาส์คลิก ผ่าน

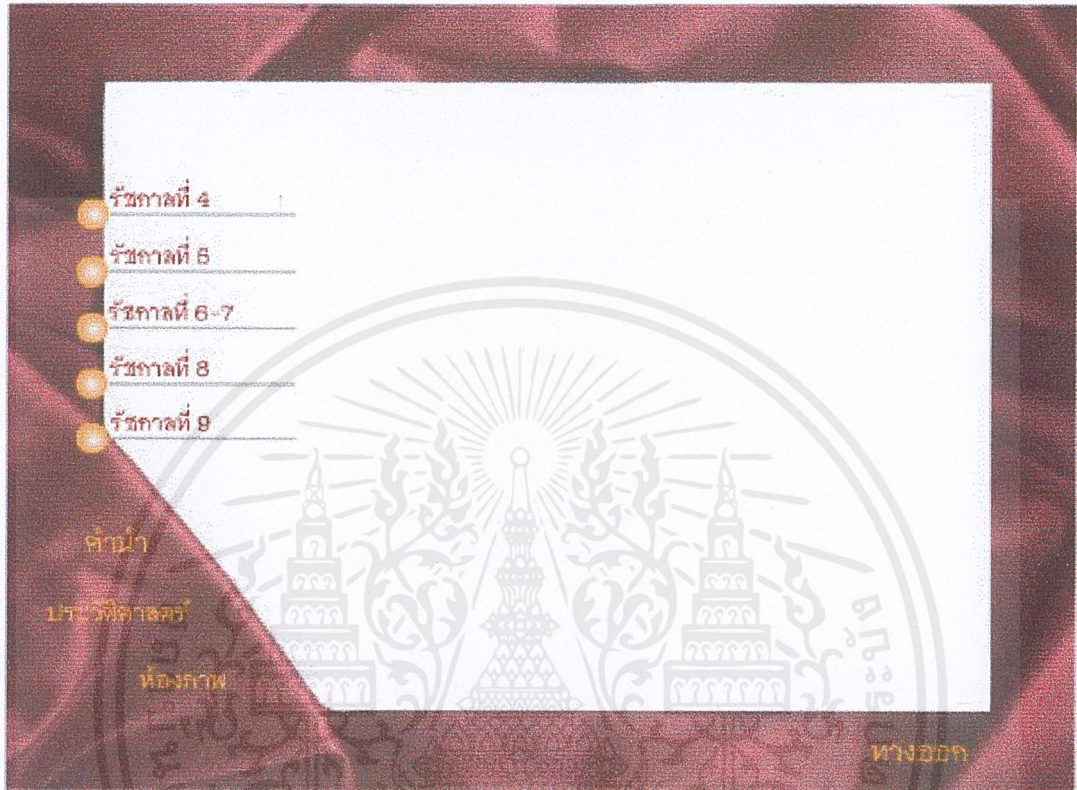
การวางหน้าต่าง

หลักในการจัดวางเป็นแบบเรียบง่าย (Clear & Simple) กล่าวคือ จะไม่ได้รายละเอียดจนแน่น เกะกะตา แต่จะเน้นคำอ่านที่ชัดเจน กับรูปภาพที่แสดงเนื้อหาในตัว รูปภาพที่ได้มานั้น ก็จะนำมาตัด ทอนสีให้เป็นแบบซีเปีย หรือสีโทนน้ำตาล เพื่อให้ดูเหมือนภาพเก่า และเป็นการลดความสำคัญของ ภาพมิให้ตีกันกับตัวข้อความอีกด้วย

รัชกาลที่ ๕

ภาพที่ 10 ปุ่มนาวิกฤษน์รอง เป็นรูปหัวเข็มหมุดอยู่ใต้หัวเรื่องที่ต้องการเลือกอีกที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 11 ปุมนาวิกะชั้นรองเป็นรูปหัวเข็มหมุดใต้หัวเรื่องที่ต้องการอีกที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นโครงสร้างที่มีความเหมาะสมที่จะสร้างไซส์มากที่สุดหากมีข้อมูลเป็นจำนวนมากโดยการแบ่งกลุ่มข้อมูลมาเป็นหัวข้อย่อยๆแบบรากไม้มันเอง

รูปแบบการวางนาวิกั้นก็ไม่มีคำแนะนำว่าจะต้องเป็นรูปแบบใดจึงเหมาะจะเป็นแบบรากไม้มากที่สุด

-แบบใยแมงมุม

โครงสร้างแบบนี้มีข้อจำกัดน้อยมาก เนื่องจากสามารถนำเอา เทคโนโลยีแบบไฮเปอร์ลิงค์มาใช้ได้อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งเอกสารหน้าหนึ่งจะไม่มีนาวิกั้นที่แน่นอน เพราะลิงค์ที่สามารถเชื่อมโยงไปยังหน้าใดก็ได้ จึงเหมาะมากกับไซส์ขนาดเล็กมากกว่าที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเข้าหากันได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

พื้นฐานการใช้ Flash 4

Flash เป็นโปรแกรมที่ทำหน้าที่สร้าง animation และ interactive โดยใช้หลักการของ Vector Graphic

เทคโนโลยี Flash

Flash เป็นเทคโนโลยีที่ออกแบบมาเพื่อใช้งานทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งมี Bande width จำกัด ดังนั้นไฟล์ยิ่งเล็กลงก็ยิ่งโหลดเร็วซึ่งก็แสดงผลเร็วไปด้วย แชนจ์หน้า Director ซึ่งเป็นเทคโนโลยีเก่าเหมาะกับ CD-ROM ที่มีไฟล์ขนาดใหญ่

จุดอ่อนของ Flash ก็มีซึ่งเป็นจุดแข็งของ Flash เองก็คือ Vector Graphic เฉพาะคำสั่งวาดรูปไม่ได้เก็บข้อมูลของภาพเป็นจุด Pixel อย่าง Bitmap ถึงแม้จะทำให้ไฟล์มีขนาดเล็ก ต้องการพลังของ CPU ค่อนข้างมาก เพราะต้องคำนวณใหม่ทุกเฟรมตลอดเวลา ดังนั้นเรื่องที่จะใช้แสดงผล Flash ได้เร็วต้องมีพลัง CPU มาก และยิ่ง Flash Movie มีความซับซ้อนมากแค่ไหนก็ยิ่งต้องการ CPU มากขึ้นตามไปด้วย

ไฟล์นามสกุล .FLA และ .SWF

ในการใช้งาน Flash นั้นขณะทำงานเราจะใช้ไฟล์ .FLA เมื่อต้องการนำไปใช้เป็น Shockwave Flash ต้อง export เป็น .SWF ก่อน ที่ผ่านมามีบางคนนำไฟล์ .FLA ไปใช้งานเลยจึงใช้ไม่ได้และไฟล์ยังมีขนาดใหญ่กว่า .SWF มากกว่ากันหลายเท่าเลยทีเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Vector Graphic และ Bitmap Graphic

คอมพิวเตอร์แสดงผลกราฟิกเป็น 2 รูปแบบคือไม่เป็น Vector ก็เป็น Bitmap การทำความเข้าใจถึงความแตกต่างของ Vector และ Bitmap จะช่วยให้เราใช้งาน Graphic ทั้งสองประเภทใน Flash ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Vector Graphic

Vector Graphic คือการใช้เส้นที่เรียกว่า Vector ซึ่งมีคุณสมบัติเรื่องสีและตำแหน่งวาดเป็นเส้นโค้งหรือเส้นตรง เพื่อให้เกิดรูปทรง

เมื่อเราแก้ไขภาพ Vector จะเป็นการเปลี่ยนแปลง คุณสมบัติของเส้น โดยสามารถเคลื่อนย้าย เปลี่ยนขนาด เปลี่ยนรูปทรง หรือเปลี่ยนสีโดยคุณภาพของภาพ ไม่เปลี่ยนไป

Vector graphic สามารถย่อขยายได้โดยไม่เสียคุณภาพ เช่น หากวาดรูปแผนที่ด้วย Vector เราจะสามารถขยายแผนที่ เพื่อดูรายละเอียดได้

Bitmap Graphic

Bitmap Graphic ใช้จุดเล็กๆมาต่อกันเพื่อให้เกิดเป็นรูปจุดเล็กๆนี้เรียกว่า Pixel เมื่อเราแก้ไขภาพแบบ Bitmap คือการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของ Pixel คือสี

Bitmap Graphic สามารถแสดงผลได้ระดับเดียว ไม่ควรนำมาย่อหรือขยาย เพราะจะทำให้คุณภาพลดลง และถ้าไม่นำมาแสดงผลบนจอที่มีจำนวนสี (bit) น้อยกว่า ภาพจะทำให้แสดงผลออกมาแปลกประหลาดได้

สภาพแวดล้อมการทำงานใน Flash

ขณะที่เราใช้งาน Flash เพื่อสร้างหรือแก้ไข Movie มีองค์ประกอบหลักๆ 4 ส่วน

1. Stage คือพื้นที่ที่เราทำงาน
2. Timeline คือส่วนที่เป็นตาราง เพื่อใช้ทำ Animation และ Interactive
3. Library คือหน้าต่างที่เก็บวัตถุทั้งหมดที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ ซึ่ง

เรียกว่า Symbol

4. โหมดแก้ไข Symbol

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าต่าง Stage และ Timeline

Flash แบ่งเป็นช่วงเวลาเป็นเฟรมเหมือนภาพยนตร์ เช่น 12 เฟรมต่อวินาที โดย stage จะเป็นเนื้อหาของเฟรมใดเฟรมหนึ่ง

Timeline เป็นที่ๆให้เราจัดการเกี่ยวกับ Animation Interactive และเลเยอร์ (Layer) โดยเลเยอร์ก็เหมือนกับการวางซ้อนกันในแผ่นใสในการวาดการ์ตูน

สิ่งที่อยู่บน stage มี 3 อย่างคือ shape ,group และ instance

Shape : วัตถุที่เกิดจากการวาดด้วยเครื่องมือใน Drawing Tool

Group : เมื่อมี Shape หรือ Symbol หลายๆอัน และต้องการรวมเข้าด้วยกันเป็นวัตถุชิ้นเดียว เพื่อให้ทำงานง่ายขึ้นให้ใช้คำสั่ง Group [Modify > Group]

Instance : ดูเรื่อง Symbol และ Instance

Library

หน้าต่าง Library เป็นที่สำหรับจัดเก็บและจัดการกับ Symbol รวมถึงไฟล์ที่ได้จากการใช้ คำสั่ง Import เช่น ภาพแบบ Bitmap Quicktime Movie โดย Symbol อาจประกอบไปด้วย Graphic, Button หรือ Movie Clip

ในหน้าต่าง Library นี้ เราสามารถสร้าง Folder เพื่อรวบรวมจัดหมวดหมู่ให้กับ Symbol รวมทั้งดูจำนวนครั้งของการนำ Symbol ไปใช้

Symbol และ Instances

Symbol คือ กราฟิกที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ เมื่อวาง Symbol ลงบน Stage หรือใน Symbol อื่น หมายความว่า เราได้สร้าง Instance จาก Symbol ซ้ำกันมากเท่าไร Flash ก็ยังคงใช้ Symbol อันเดิมอันเดียว

เราสามารถเปลี่ยนคุณสมบัติ (Behavior) ของ Instance ได้โดย Symbol ของ Instance นั้นยังคงเดิมอยู่ในทางกลับกันถ้าเราแก้ไข Symbol จะกระทบและส่งผลเปลี่ยนแปลงไปยัง Instance ทุกอันที่สร้างจาก Symbol นี้

เมื่อเราแก้ไข Symbol ทั้ง Stage และ Timeline จะ update เพื่อแสดงสิ่งที่อยู่ใน Symbol นั้น เราสามารถเลือกวิธีการแก้ไข Symbol ได้ 3 รูปแบบ คือ การแก้ไขขณะอยู่บน stage วิธีการนี้วัตถุอื่นๆ สีจะจางลง อีกวิธีคือการแก้ไข Symbol เดี่ยวๆ และ วิธีสุดท้าย คือ เปิดอีกหน้าต่างขึ้นมาเพื่อแก้ไข Symbol

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Symbol และ interactive Movie

Symbol อาจเข้าไปอยู่ใน interactive Movie เช่น ปุ่มซึ่งเป็น Symbol ชนิดหนึ่งอาจอยู่ใน Movie Clip ซึ่งเป็น Symbol อีกชนิดหนึ่ง ซึ่งสามารถไว้ทำ Interactive Movie

การสร้าง Movie และค่าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทุกครั้งที่เปิดโปรแกรม Flash จะมี movie ใหม่เกิดขึ้นเสมอ และเราสามารถกำหนดคุณสมบัติต่าง ๆ ของ Movie เช่น ขนาด สีของพื้นหลัง Frame Rate ฯลฯ ได้ด้วย Movie Properties

การสร้างไฟล์ใหม่ เลือกเมนู File > New

การตั้งค่าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ Movie ให้เลือกเมนู Modify > Movie จะปรากฏ Dialogbox ของ Movie ขึ้นมา

Frame Rate คือจำนวนเฟรมที่จะแสดงในแต่ละวินาที โดยทั่วไปตั้งไว้ที่ 8 fps จนถึง 12 fps ขนาดเล็กที่สุดที่กำหนดคือ 18x18 Pixel และขนาดใหญ่ที่สุดคือ 2880x2880 Pixel

ถ้าต้องการให้ Stage มีขอบแต่ละด้านเท่ากันให้กดปุ่ม Match : Content

ถ้าต้องการให้ Stage มีขนาดใหญ่ที่สุดที่จะพิมพ์ได้ทางเครื่องพิมพ์เลือก Match : Printer โดยขนาดของ Stage ใหม่จะได้มาจากขนาดของกระดาษหักลบขอบ Margin ทั้ง 4 ด้าน

Grid ถ้าต้องการใช้ Grid ให้เลือก Show Grid และตั้งค่าของ Grid Spacing โดยค่า Default อยู่ที่ 18 Pixel และเปลี่ยนแปลงสีของ Grid ให้เหมาะสมกับสีพื้นหลังได้

สีพื้นหลังของ Movie ให้กดที่ Color : Background

หน่วยวัด เลือกจากเมนู Ruler Unit

การ Preview และทดสอบ Movie

เมื่อเราได้สร้าง Movie ขึ้นมาแล้ว อาจต้องการ Preview Animation หรือทดสอบ Interactive Movie ซึ่งมีหลายวิธี ดังนี้

ทดสอบ Animation หรือ interactive อย่างเต็มความสามารถ ให้ใช้ Controller หรือคำสั่ง Play เพื่อ preview Movie ในโหมดการทำงานธรรมดา

ทดสอบ Animation หรือ Interactive อย่างเต็มความสามารถให้ใช้คำสั่ง Test Movie และ Test Scene เพื่อสร้าง Flash Movie (.SWF) ที่จะแสดงขึ้นมาในอีกวินโดว
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้ Toolbox

เครื่องมือใน Toolbox เป็นเครื่องมือสำหรับวาดหรือแก้ไขวัตถุบน Stage เครื่องมือส่วนใหญ่ใน Toolbox จะมี Modifier ซึ่งช่วยในการปรับแต่งเครื่องมืออื่นๆ

การใช้ Toolbar

เราสามารถดึง Toolbox : Drawing, Standard และ Controller ออกมาจาก Dock เพื่อให้ Toolbar เหล่านี้อยู่เหนือหน้าต่าง ซึ่งเราสามารถลาก Toolbox เหล่านี้ไปไหนก็ได้ในหน้าต่างของ Flash เมื่อลาก Toolbox ชิดขอบด้านใดด้านหนึ่ง Toolbar นั้นจะถูก Dock เข้าไปที่ขอบด้านนั้น และถ้าเราคลิกปุ่ม Control ขณะลาก Toolbar ทำให้ Toolbar ไม่ Dock เข้ากับขอบ การดับเบิลคลิก Toolbar ที่ Dock อยู่จะทำให้ Toolbar นั้นลอยขึ้นมา

การเปิด ปิด Toolbar

เลือก Window > Toolbar หรือคลิกขวาที่ Toolbar Standard หรือ Toolbox จะมีหน้าต่าง toolbar ขึ้นมา ตรงหัวข้อ Show ให้เราเลือก เปิด หรือ ปิด Toolbar ดังนี้

- Standard แสดง Standard Toolbar ซึ่ง เป็นการรวมคำสั่งที่ใช้บ่อยๆ มาไว้ด้วยกัน
- Drawing แสดง Toolbox
- Status แสดง Status Bar ซึ่งแสดงข้อมูลเกี่ยวกับคำสั่งและปุ่ม รวมถึงสถานะของปุ่ม Caps Lock และปุ่ม Num Lock
- Controller แสดงแผงปุ่ม Controller
- Large Button แสดงปุ่มของ Toolbar ให้ใหญ่ขึ้น
- Show Tooltips แสดง Tooltips เมื่อเมาส์ทับอยู่บนปุ่มของ Toolbar

การใช้ Timeline

Timeline ใช้จัดการเนื้อหาของ Movie ด้วยการจัดความสัมพันธ์ของเลเยอร์เวลา และเฟรม เราสามารถดึง Timeline ออกมาให้เป็นหน้าต่างลอยอยู่เหนือ Stage ได้ ทำให้มีพื้นที่ทำงานมากขึ้น หรือจะย้ายตำแหน่งของ Timeline มา Dock อยู่ทางด้านอื่นของหน้าต่างโปรแกรม Flash ได้

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การย้ายตำแหน่ง Timeline

ลากหรือดับเบิลคลิกบริเวณเหนือไม้บรรทัดของ timeline เพื่อให้ Timeline ลอยออกมาจาก Dock

การปรับขนาดของ Timeline

ให้ลาก Bar ที่ขึ้นระหว่าง Timeline และ Stage

การเพิ่มลัดพื้นที่ชื่อเลเยอร์ใน Timeline

ให้ลากเส้นแบ่งระหว่างชื่อเลเยอร์กับเฟรม

การเลื่อน Playhead

Timeline Header เป็นเหมือนกับไม้บรรทัดบอกตำแหน่งของเฟรมถ้าลากเมาส์ไปตาม Timeline Header Playhead จะมาอยู่ ณ ตำแหน่งนั้น

การแสดงสถานะของเฟรม

Timeline Status Display แสดงตัวเลขของเฟรมปัจจุบัน และอัตราเฟรมต่อวินาทีของ Movie เมื่อเล่น Animation อัตราเฟรมต่อวินาทีจริงๆจะแสดงในช่องนี้

เปลี่ยนลักษณะการแสดงผลของเฟรมใน Timeline

ตรงมุมด้านขวาของ Timeline (ข้างได้นุ่ม Edit Symbol) มีปุ่ม Frame view ซึ่งกดแล้วจะมีเมนูให้เลือกขนาดต่างๆ ของเฟรมตั้งแต่ Tiny จนถึง Large ถ้าต้องการให้บรรทัดของเลเยอร์สั้นลงให้เลือก Short ด้านล่างลงมาเป็นคำสั่ง Tinted Frame ซึ่งจะใส่สีลงไปยัง Key Frame และ Tweening เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวเลือก Preview จะแสดงเนื้อหาของเฟรมในนั้นด้วยโดยจะแสดงเต็มกรอบของเฟรมนั้นๆ

ตัวเลือก Preview in context จะแสดงเนื้อหาของเฟรมนั้นที่สัมพันธ์กับ Stage ซึ่งอาจทำให้วัตถุในเฟรมนั้นเล็กจนดูไม่ออก

การตั้งชื่อ Label และ comment ให้กับเฟรม

การตั้งชื่อ Label ช่วยให้เราจดจำ Key Frame ได้ง่ายขึ้นโดยไม่ต้องจำว่าเป็นเฟรมที่เท่าไรและเหมาะสมอย่างยิ่งกับ Action ที่สั่งให้ไปเล่นเฟรมที่ต้องการเพราะถ้าเราเลือกตำแหน่งของเฟรม Action ก็ยังสามารถกระโดดมาที่ Label ที่ระบุได้อย่างถูกต้องในขณะที่ตัวเลขของเฟรมเปลี่ยนไป

วิธีการสร้าง Label และ Comment

1. ดับเบิลคลิกเฟรม หรือเลือกที่เฟรมแล้วเลือก Modify > Frame
2. ใน Frame Properties เลือกที่ Label
3. ตรง Behavior เลือก Label หรือ Comment

การใช้ Scene

Scene ช่วยให้เราจัดการ Movie ให้เป็นฉากๆ เหมือนหนังหรือละคร เมื่อเราเล่น Movie Flash จะเล่นทีละ Scene ตามลำดับที่แสดงใน Scene Inspector ถ้าไม่ต้องการให้ Flash เล่น Scene ตามลำดับเราต้องเขียน Action ดูเรื่อง “การสร้าง Interactive Movie”

การเรียกดู Scene เลือก Window > Inspector > Scene

เลือกดู Scene ที่เราต้องการเลือก View > Goto แล้วเลือกชื่อ Scene

เพิ่ม Scene กดปุ่ม Add ใน Scene Inspector หรือเลือก Insert > Scene

ลบ Scene กดปุ่ม Delete ใน Scene Inspector หรือเปิด Scene ที่ต้องการลบ แล้วเลือก Insert >

Remove

เปลี่ยนชื่อ Scene กดปุ่ม Properties ใน Scene Inspector หรือเลือก Modify > Scene

การสำเนา Scene กดปุ่ม Duplicate ใน Scene Inspector

เปลี่ยนลำดับการเล่น Scene ลาก Scene เพื่อจัดลำดับใน Scene Inspector Scene ที่อยู่บนสุดจะถูกเล่นก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้ Library

ใน Movie (.FLA) แต่ละไฟล์จะมี Library เป็นของตนเอง ซึ่งบรรจุ Symbol Bitmap เสียงและไฟล์วิดีโอ เมื่อเราเลือกวัตถุที่อยู่ใน Library จะมี Preview ของวัตถุนั้นอยู่ด้านบนของ Library และถ้าเป็น Animation หรือเสียงก็จะสามารถลองเล่นหรือฟังได้ โดยมีปุ่ม Play และ Stop อยู่ในบริเวณ Preview

คุณสมบัติที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ใน Flash 4 คือความสามารถในการจัดการ การจัดหมวดหมู่ให้กับวัตถุใน Library ด้วยการรวบรวมวัตถุที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยกันใน Folder โดยมีรายละเอียดหลายๆอย่างซึ่งแบ่งเป็นคอลัมน์ดังนี้ ชื่อ ประเภท จำนวนครั้งที่ถูกนำไปใช้และวันเวลาที่ถูกแก้ไขครั้งสุดท้าย

การเปิด/ปิด Library เลือก Window > Library

การเปลี่ยนความกว้างคอลัมน์ นำเมาส์มายังตำแหน่งโดยต่อระหว่างคอลัมน์ เมาส์จะเปลี่ยนเป็นลูกศร 2 ทาง แล้วกดและลากเปลี่ยนขนาด แต่เราไม่สามารถเปลี่ยนลำดับก่อนหลังของคอลัมน์ได้

เมื่อกดที่คอลัมน์ก็จะเป็นการเรียงลำดับตามคอลัมน์นั้น

การเปลี่ยนขนาดของ Library มีหลายวิธีดังนี้

ลากที่ขอบด้านล่างขวา

กดที่ปุ่ม Wide Stage เพื่อขยาย Library ให้แสดงหลายๆคอลัมน์

กดปุ่ม Narrow Stage เพื่อลดความกว้างของ Library ให้เหลือแค่คอลัมน์เดียว คือ คอลัมน์

Name

การใช้งาน Folder ใน Library

การใช้ Folder ใน Flash ก็เหมือนกับ Folder ใน Window Explorer ของ Windows หรือ Finder ของ MacOS เมื่อสร้าง Symbol ใหม่มันจะถูกมาไว้ใน Folder ที่ถูกเลือกอยู่ขณะนั้น แต่ถ้าไม่ได้เลือก Folder ใดเลย Symbol นั้นจะอยู่ใน Library หลัก

การสร้าง Folder กดปุ่ม New Folder ของ Library

ย้ายวัตถุจาก Folder หนึ่งไปอีก Folder หนึ่งลากวัตถุนั้นไปยังอีก Folder

เปิดหรือปิด Folder มี 2 วิธี

ดับเบิลคลิกที่ Folder

เลือก Folder และเลิกคำสั่ง Expand Folder ในเมนู Options ซึ่งอยู่ในบริเวณด้านขวาบนของ Library

เปิดหรือปิด Folder ทั้งหมดในคราวเดียว เลิกคำสั่ง Expand All Folder หรือ Collapse All Folders จากเมนู Options

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปลี่ยนชื่อวัตถุใน Library ทำได้ 4 วิธี

- เลือกคำสั่ง Rename จากเมนู Options ใน Library
- กดปุ่มขวาของเมาส์ที่ชื่อวัตถุนั้น แล้วเลือก Rename
- กดที่ปุ่ม Information ด้านล่างของ Library
- ดับเบิลคลิกที่ชื่อ

การลบวัตถุใน Library

- เลือกวัตถุนั้นแล้วกดปุ่ม Delete ซึ่งเป็นรูปขยะด้านล่างของ Library หรือเลือก Delete จากเมนู Options ของ Library

การตรวจหาวัตถุที่ไม่ได้ใช้ใน Movie มี 2 วิธี

- เลือก Select Unused Items จากเมนู Option ใน Library
- เรียงลำดับ Use count แล้วเลือกที่ไม่ได้ถูกใช้แล้วลบวัตถุเหล่านั้น

บรรณานุกรม

1. นิตยสาร ELLE ฉบับ,ประจำเดือนธันวาคม 1999 ,คอลัมน์ 100 ปีบนเส้นทางแห่งพิศดารภรณ์
หน้าที่98
2. หนังสือแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์เครื่องแต่งกาย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระ
นครเหนือ,2538 หน้าที่1-35และ74-109
3. หนังสือ FLASH 4 อรุณรัศมี สุชาติ ,บริษัท แอ็ดวான்ส์ มีเดียซัพพลาย จำกัด , ปีพ.ศ.2543 หน้า
ที่9-43

